

TransUnion^{tu} CIBIL

ఎమ్ఎస్ఎమ్ఈ

పల్స్

జూన్ 2021

శ్రీ శివసుబ్రహ్మణ్యం రామన్
చైర్మన్ మరియు
ఎమ్.డి సిద్దిబ్బ

MSME క్రెడిట్ డేటా ECLGS స్కీమ్ యొక్క సఫలం గురించి తెలియజేస్తుంది. MSME రంగానికి పంపకాలలో నమోదు అయిన 40 శాతం సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధిలో ఈ పథకం ప్రధాన పాత్రని పోషించి, తద్వారా MSME ల మధ్య వ్యాపార భావాలను పునరుద్ధరించింది. ఈ పునరుద్ధరణని సూచించే ముఖ్య ఆకర్షణ NTB (న్యూ టూ బ్యాంక్ - బ్యాంకులలో కొత్త కస్టమర్లు) కి అందించిన క్రెడిట్ కోవిడ్ ముందస్తు స్థాయిలకు తిరిగి చేరుకుంది మరియు ETB కి (బ్యాంకులలో ఉనికిలో ఉన్న కస్టమర్లు) రుణ పంపిణీ ఉత్సాహంగా కొనసాగింది. ఇటీవల ప్రభుత్వం అందించిన అదనపు ఉపశమన చర్యలు, ముఖ్యంగా ఆరోగ్యం, ప్రయాణం మరియు పర్యాటక రంగాలలో అందించిన చర్యలు, MSME రంగంలో క్రెడిట్ పెరుగుదల మెరుగుపరుస్తుందని భావిస్తున్నారు. ఈ క్రెడిట్ పెరుగుదల వలన, రుణదాతలు ముందు ముందు MSME లకు క్రెడిట్ వృద్ధిని కొనసాగించడంతో పాటు క్రెడిట్ పోర్ట్ఫోలియోల ఆరోగ్యాన్ని నిరంతరం పర్యవేక్షించాల్సి ఉంటుంది.

రాజ్ కుమార్

ఎమ్ డి & సి ఈ ఓ

ట్రాన్స్ యూనియన్ సిబిల్ లిమిటెడ్

కోవిడ్ మహమ్మారి కాలంలో లాక్ డౌన్ విడుదల తదుపరి MSME క్రెడిట్ డిమాండ్ లో గణనీయమైన పెరుగుదల భారతదేశ వృద్ధి కథనాన్ని పునరుద్ధరిస్తుంది. ప్రభుత్వం ద్వారా వృద్ధికి అనుకూలంగా ECLGS మద్దతును రూ. 4.5 లక్షల కోట్లకు పెంచడం, రుణాల పునర్వ్యవస్థీకరణ వంటి నియంత్రణ సంస్కరణలు మరియు డేటా అనలిటిక్స్ ఉపయోగించి బ్యాంకులు & క్రెడిట్ సంస్థలు ఈ కార్యక్రమాలను వేగంగా అమలు చేయడం వంటి కార్యక్రమాల వలన MSME లను పటిష్టం చేయడానికి మార్గం సుగమం చేశాయి. ఈ ప్రగతీశీల విధానాలు మరియు మద్దతుతో, భారతదేశం యొక్క MSME రంగం ఒక ఖచ్చితమైన పునరుజ్జీవన పథంలో ఉంది మరియు ఇది భవిష్యత్తులో మన ఆర్థిక వ్యవస్థ బలానికి మరియు వృద్ధికి బాగా ఉపయోగపడుతుంది.

విశ్లేషణ అధికారులు

ట్రాన్స్ యూనియన్ సిబిల్

విపుల్ మహాజన్

vipul.mahajan@transunion.com

స్మీతా బాసక్

smeeta.basak@transunion.com

ఓవైస్ షైఖ్

owais.shaikh@transunion.com

కార్తిక్ సుందరం

karthik.sundaram@transunion.com

సిడ్బి

రంగాదాస్ ప్రభావతి

erdav@sidbi.in

రమేష్ కుమార్

rameshk@sidbi.in

విషయ సూచిక

కార్యనిర్వాహక సారాంశం	03
MSME రంగంలో రుణ పంపిణీలలో వృద్ధి	05
రుణ గ్రహీతల రకం ప్రకారం క్రెడిట్ కార్యాచరణ	07
ప్రాంతం ప్రకారం క్రెడిట్ కార్యాచరణ	08
క్రెడిట్ పని తీరు మరియు దాని ఆరోగ్య తనిఖీ	09
రిస్క్ ప్రొఫైల్ లో మార్పులు	11
మంచి ఋణగ్రహీతలని మరింతగా వేరు చేయడానికి ట్రిండెడ్ అల్గారిథం	13
రుణదాత ఆధారిత వ్యూహాలలో మార్పులు	16
రుణాల సగటు టికెట్ పరిమాణంలో మార్పు	17
మొత్తం రంగంలో ఆమోద రేట్లు పెరుగుదల	18
కొత్త సాధారణం: కోవిడ్ మొదటి వేవ్ అనంతరం రుణగ్రహీతల ప్రొఫైల్ మూలాలు	22
కోవిడ్ కి ముందు మరియు తరువాత క్రెడిట్ లక్షణాలు: CIBIL MSME ర్యాంక్	23
కోవిడ్ కి ముందు మరియు తరువాత క్రెడిట్ లక్షణాలు: చెల్లింపుల తప్పుదల	24
కోవిడ్ కి ముందు మరియు తరువాత క్రెడిట్ లక్షణాలు: వినియోగం	25
ముగింపు	26

కార్యనిర్వాహక సారాంశం

MSME రంగానికి ECLGS మరియు ఇతర జోక్యాలు మునుపటి సంవత్సరాల కంటే FY 2021 లో MSME విభాగానికి అధిక రుణ మొత్తాన్ని పంపిణీ చేయడానికి దారితీసింది

ఆర్థిక సంవత్సరం 2021 లో, దేశం MSME రంగంలో రూ. 9.5 లక్షల కోట్ల రుణాలను పంపిణీ చేసింది; ఈ రుణ పంపిణీ 2020 ఆర్థిక సంవత్సరంలో చేసిన రూ. 6.8 లక్షల కోట్ల రుణాల పంపిణీ కంటే ఎక్కువ. 2021 ఆర్థిక సంవత్సరంలో MSME రంగంలో రుణాల పంపిణీలలో పదునైన పెరుగుదల ECLGS యొక్క ఆర్గనైజర్ భారత్ పథకం ద్వారా 100 శాతం క్రెడిట్ హామీని ఇవ్వడం వలన సాధ్యమైంది.

జూన్ '21 లో కోవిడ్ తదుపరి అస్ లాక్ డౌన్ వలన MSMEల యొక్క క్రెడిట్ డిమాండ్ (క్రెడిట్ ఎంక్వెరీల సంఖ్య) తిరిగి వేగంగా పెరగడానికి దారితీశాయి. FY'21 4 వ త్రైమాసికంలో ఈ డిమాండ్ భారీగా ఉన్నప్పటికీ కోవిడ్ మహమ్మారి రెండవ 2 వ వేప్ వలన ఈ డిమాండ్ తగ్గిపోయింది.

కోవిడ్ మహమ్మారి మొదటి వేప్ కారణంగా వాణిజ్య క్రెడిట్ ఎంక్వెరీ లు మొదట్లో 76 శాతం తగ్గినా, తరువాత, ECLGS పథకం వలన ఈ ఎంక్వెరీలు వేగంగా కొలుకున్నాయి మరియు ప్రీ-కోవిడ్ స్థాయిలకు దగ్గరగా చేరుకున్నాయి. మార్చి '21 లో వాణిజ్య పరపతి విచారణలు కోవిడ్ ముందు స్థాయి కంటే 32 శాతం ఎక్కువగా ఉన్నాయి; ఈ బలమైన ఊపు కోవిడ్ మహమ్మారి రెండవ వేప్ తో ప్రభావితమైనప్పటికీ, జూన్ '21 లో కోవిడ్ పూర్వ స్థాయికి తిరిగి వేగంగా కొలుకోవడం కనిపించింది.

మార్చి, 21 లో MSME క్రెడిట్ అత్యుత్తమంగా 6.6 శాతం పెరిగింది మరియు ఇది అతి చిన్న తరహా రంగంలో అతి వేగంగా 7.4 శాతం పెరిగింది

క్రెడిట్ డిమాండ్ లో బలమైన అభివృద్ధి, దానికి సరిపడే విధంగా బలమైన క్రెడిట్ సప్లై మరియు ECLGS సహాయం కారణంగా, MSME రంగంలో క్రెడిట్ బకాయి మొత్తం రూ.20.21 లక్షల కోట్లకు పెరగడానికి దారితీసింది. ఈ వృద్ధి సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధి రేటు 6.6 శాతం దగ్గర నిలిచింది. మైక్రో సెగ్మెంట్ 7.4 శాతంతో అతి వేగంగా వృద్ధి చెందగా, దీని తరువాత చిన్న సెగ్మెంట్ 6.8 శాతం మరియు మీడియం సెగ్మెంట్ 5.8 శాతం దగ్గర వృద్ధిని చూపించాయి

న్యూ-టు-బ్యాంక్ (బ్యాంకులలో కొత్తగా వచ్చిన కస్టమర్లు) ఎంఎస్ఎంఇలకు రుణాలు అందించడం కోవిడ్ ముందస్తు స్థాయిలకు తిరిగి వచ్చింది, మరియు ఎక్స్‌స్టింగ్ -టు-బ్యాంక్ (బ్యాంకులలో ప్రస్తుతం ఉన్న కస్టమర్లు) కి రుణాలు అందజేయడం దృఢంగా కొనసాగుతోంది

న్యూ టూ బ్యాంక్ MSME లకు క్రెడిట్ చెల్లింపులు ఏప్రిల్ -20 లో కోవిడ్ పూర్వ స్థాయిలతో పోలిస్తే 90 శాతం తగ్గాయి మరియు మార్చి '21 లో ప్రీ-కోవిడ్ స్థాయిల కంటే క్రమంగా 5 శాతం అధిక స్థాయికి తిరిగి వచ్చాయి. ECLGS కారణంగా జూన్ 2020 లో ఎక్స్‌స్టింగ్ టూ బ్యాంక్ MSME లకు క్రెడిట్ పంపిణీ 75 శాతానికి పెరిగింది.

ప్రభుత్వం ద్వారా మరియు నియంత్రణ సంస్థల ద్వారా పాలసీ జోక్యాలు MSME లో క్రెడిట్ డౌన్ గ్రేడ్లను డిసెంబరు 20 వరకు నియంత్రించడంలో ప్రతిబింబించగా, ఈ డౌన్ గ్రేడ్లు మార్చి, 21 లో బాగా పెరిగాయి.

CIBIL MSME ర్యాంక్ (CMR) డౌన్ గ్రేడ్ల ద్వారా కొలవబడిన MSME క్రెడిట్ పనితీరు కదలిక, విధాన-స్థాయి జోక్యాలతో డిసెంబరు 20 వరకు విస్ఫుటంగా నియంత్రణలో నిలబడింది. మోరటోరియం ఎత్తివేత మరియు అపరాధ గుర్తింపు కోసం మార్గదర్శకాలలో స్పష్టతతో, మార్చి 21 లో త్రైమాసికంలో డౌన్ గ్రేడ్లు పెరిగాయి - ఇది మధ్యమ - రిస్క్ MSME ల విభాగంలో పెరుగుదలకు దారితీసింది.

రుణదాతలలో రిస్క్ తీసుకునే శక్తి మహమ్మారి ముందున్న స్థాయిలకు తిరిగి వచ్చింది

ECLGS యొక్క 100% క్రెడిట్ హామీతో అన్ని రుణదాతలలో ఆమోదం రేట్లు పెరిగాయి. మహమ్మారి యొక్క ప్రారంభ కాలంలో హై-రిస్క్ సెగ్మెంట్ CMR 7-10 యొక్క వాటా పడిపోయింది మరియు తక్కువ-రిస్క్ సెగ్మెంట్ CMR 1-3 పెరిగినట్లు CMR ద్వారా ఒరిజినేషన్ షేర్ చూపిస్తుంది. కానీ ఇప్పుడు, CMR ద్వారా మూలాల పంపిణీ కోవిడ్ -19 ముందు స్థాయిల మాదిరిగానే ఉంది.

గత 12 నెలల్లో రుణాలు చెల్లించలేకపోయిన MSME లకు రుణదాతలు రుణాలు అందించడానికి సాపేక్షంగా మరింత బహిరంగంగా ఉన్నారు

జనవరి నుండి మార్చి, 2021 వరకు 29 శాతం MSME రుణగ్రహీతలు గత మూడు నెలల్లో ఒకటి కంటే ఎక్కువ నెలసరి చెల్లింపులు చేయడంలో విఫలమయ్యారు. జనవరి 20 నుండి మార్చి '20 వరకు అదే నిష్పత్తి 21 శాతం దగ్గర నిలిచింది. దీని వలన తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే చెల్లింపులలో విఫలమైన MSME లకు నిధులను అందించడానికి రుణదాతలు తమ ఆమోదాన్ని పెంచారని సూచన మనకి కనిపిస్తుంది.

అధిక క్రెడిట్ పెరుగుదల కారణంగా MSME పోర్ట్ఫోలియోలో NPA రేట్లు స్థిరంగా ఉన్నాయి

MSME రంగంలో క్రెడిట్ యొక్క బలమైన ప్రవాహం మరియు ప్రభుత్వం మరియు రెగ్యులేటర్ నుండి వివిధ సహాయక చర్యల వలన, MSME లో NPA రేట్లు మార్చి 2021 నాటికి 12.5 శాతం వద్ద నియంత్రించబడతాయి. ఏదేమైనా, మార్చి 2021 లో NPA రేట్లు డిసెంబర్ 2020 (12 శాతం) కంటే ఎక్కువ మరియు దీనితో పాటు క్రెడిట్ డాన్ గ్రేడ్లు కూడా కనపడ్డాయి.

MSME లకు రుణ వితరణలో క్రెడిట్ పెరుగుదల

భారతదేశం మొత్తంలో వాణిజ్య రుణాల అనావరణ తులన పత్రంలో మార్చి '21 లో ₹ 74.36 లక్షల కోట్ల దగ్గర నిలిచింది మరియు సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధి రేటు 0.6 శాతం దగ్గర నిలిచింది. MSME సెగ్మెంట్ యొక్క క్రెడిట్ అనావరణ మార్చి '21 నాటికి ₹ 20.21 లక్షల కోట్ల దగ్గర నిలిచింది మరియు సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధి రేటు 6.6 శాతం దగ్గర నిలిచింది. ఈ క్రెడిట్ వృద్ధి MSME లెండింగ్ లో అన్ని ఉప విభాగాలలో గమనించబడింది.

ఎగ్జిబిట్ 1: తులన పత్రంలో వాణిజ్య రుణాల అనావరణ (రూ లక్ష కోట్లలో)

	అతి చిన్న	సూక్ష్మ వర్గం 1 రూ.10-50 లక్షలు	సూక్ష్మ వర్గం 2 రూ.50 లక్షలు - 1 కోటి	చిన్న వర్గం రూ. 1-10 కోట్లు	మధ్యమ వర్గం 1 రూ. 10-25 కోట్లు	మధ్యమ వర్గం 2 రూ. 25-30 కోట్లు	పెద్ద వర్గం >రూ. 50 కోట్ల పైన	మొత్తం
మార్చి '19	0.86	2.18	1.49	7.44	3.65	22.96	54.10	72.68
జూన్ '19	0.86	2.14	1.47	7.38	3.58	2.88	53.77	72.09
సెప్టెంబర్ '19	0.88	2.20	1.50	7.42	3.58	2.87	53.27	71.72
డిసెంబర్ '19	0.92	2.25	1.52	7.54	3.61	2.86	53.39	72.10
మార్చి '20	0.96	2.31	1.56	7.64	3.65	2.85	54.93	73.88
జూన్ '20	0.94	2.27	1.52	7.51	3.65	2.85	55.06	73.81
సెప్టెంబర్ '20	0.93	2.34	1.59	7.84	3.73	2.91	50.33	69.65
డిసెంబర్ '20	0.97	2.37	1.61	7.95	3.80	2.94	52.06	71.70
మార్చి '21	1.02	2.47	1.67	7.15	3.88	3.00	54.15	74.36
సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధి శాతంలో	6.3%	6.9%	7.1%	6.7%	6.3%	5.3%	-1.4%	0.6%

ఆర్థిక సంవత్సరం 2021 లో, దేశం మొత్తంలో MSME రంగంలో రూ.9.5 లక్షల కోట్ల రూపాయల రుణాలను పంపిణీ చేసింది. ఈ మొత్తం మునుపటి ఆర్థిక సంవత్సరంలో 2020 లో పంపిణీ చేసిన రూ. 6.8 లక్షల కంటే ఎక్కువ. రుణదాతలకు 100% క్రెడిట్ గ్యారంటీని అందించే ECLGS యొక్క ఆత్మనిర్భర భారత్ పథకం మద్దతు వలన 2021 లో MSME రుణాల పడునైన పెరుగుదల కనపడింది.

ఎగ్జిబిట్ 2: రుణ వితరణ మొత్తాలు (రూ. లక్షల కోట్లలో)

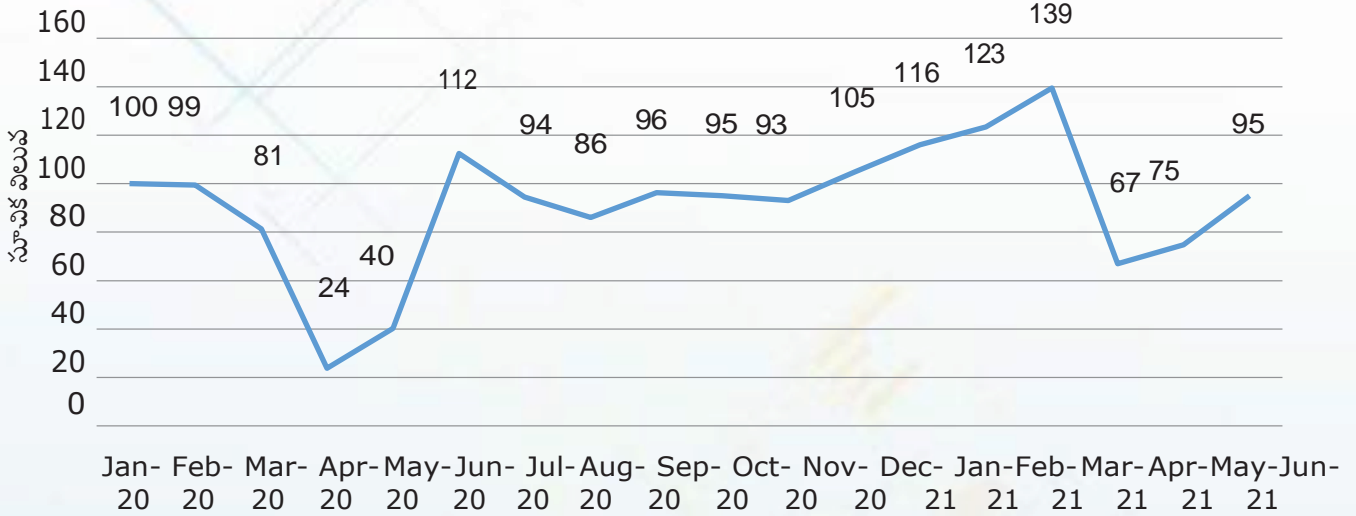
	సూక్ష్మ < ₹ 1 Cr	చిన్న తరహా రూ. 1-10 Cr	మధ్య తరహా రూ.10-50 Crs	మొత్తం
ఏప్రిల్ '19-జూన్ '19	0.33	0.57	0.55	1.45
జూలై '19-సెప్టెంబర్ '19	0.42	0.65	0.61	1.69
అక్టోబర్ '19-డిసెంబర్ '19	0.42	0.68	0.62	1.72
జనవరి '20-మార్చి '20	0.44	0.74	0.73	1.91
ఏప్రిల్ '20-జూన్ '20	0.43	0.83	0.69	1.95
జూలై '20-సెప్టెంబర్ '20	0.58	1.09	1.00	2.67
అక్టోబర్ '20-డిసెంబర్ '20	0.52	0.97	0.92	2.41
జనవరి '21-మార్చి '21	0.52	0.97	0.95	2.45

¹సన్న వారీగా క్రెడిట్ ఎక్స్పాజర్ ఆధారంగా వాణిజ్య రుణాలు వర్గీకరించబడ్డాయి. అతి చిన్న <10 లక్షలు, సూక్ష్మ 1 - రూ 10 లక్షల నుండి 50 లక్షల వరకు; సూక్ష్మ 2 - రూ 50 లక్షలు నుండి 1 కోటి వరకు; చిన్న - రూ 1 కోటి నుండి 10 కోట్ల వరకు; మధ్యస్థ 1 - రూ 10 కోట్ల నుండి 25 కోట్ల వరకు; మధ్యస్థ 2 : రూ 25 కోట్ల నుండి 50 కోట్ల వరకు; పెద్ద - రూ 50 కోట్ల పైన. సూక్ష్మ విభాగంలో చాలా చిన్న, సవోపకరణ 1 మరియు సూక్ష్మ 2 విభాగాలు మరియు మధ్యస్థ విభాగంలో మధ్యస్థ 1 మరియు మధ్యస్థ 2 ఉన్నాయి

వాణిజ్య క్రెడిట్ విచారణల సూచిక పరిమాణంలో ధోరణులు MSME సెక్టార్‌లో క్రెడిట్ డిమాండ్ కోవిడ్ -19 కి ముందు స్థాయికి తిరిగి వచ్చిందని సూచిస్తున్నాయి. దేశవ్యాప్త లాక్డౌన్ కారణంగా ఏప్రిల్ 20 మరియు మే '20 సమయంలో పదునైన తగ్గుదల కనిపించింది, మరియు ఏప్రిల్ 2021 లో రెండవ వేప్ సమయంలో ఇదే విధమైన ధోరణి కనిపించింది. అయితే, మే '21 నుండి విచారణలు పుంజుకుంటున్నట్లు కనిపిస్తోంది.

ఎగ్జిబిట్ 3 : సూచిక క్రెడిట్ విచారణ పరిమాణాలు

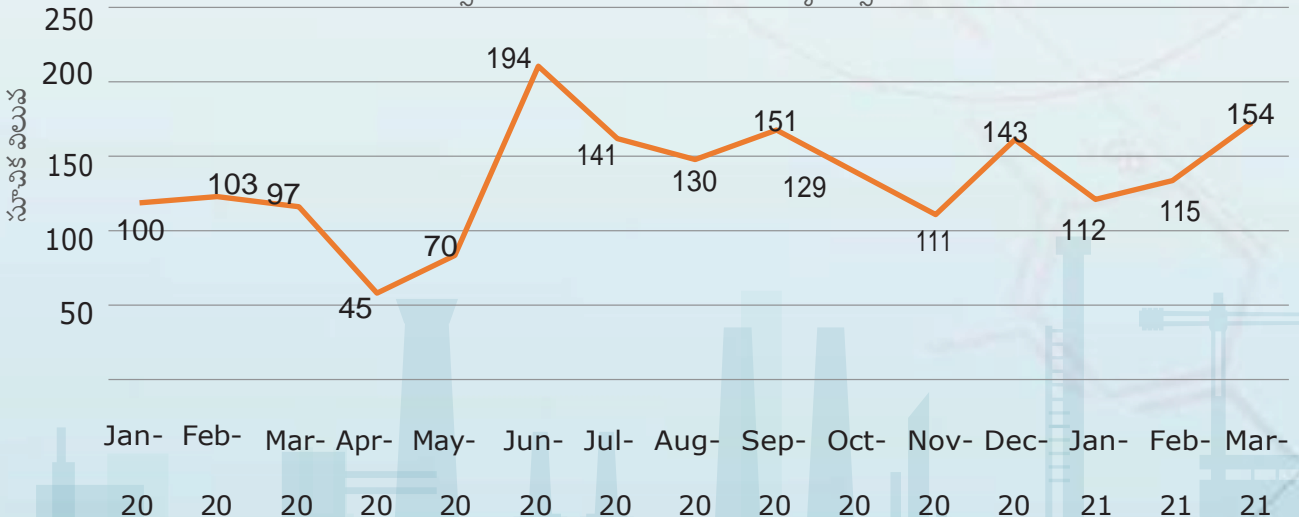
వాణిజ్య క్రెడిట్ విచారణ పరిమాణాలు

ECLGS ప్రారంభించిన దగ్గర నుండి క్రెడిట్ మూలాలు పెరిగాయి. ఇండెక్స్ చేయడానికి ఆధారంగా తీసుకున్న జనవరి .20 డాటా తో పోలిస్తే, జూన్ 20 నుండి క్రెడిట్ మూలాల పెరుగుదల బలంగా ఉన్నట్లు కనపడుతున్నది

ఎగ్జిబిట్ 4 : మొత్తం ప్రకారం MSME రుణాల సూచిక మూలాలు

ఇండెక్స్ చేయబడిన MSME మూలాల బ్యాలెన్సులు

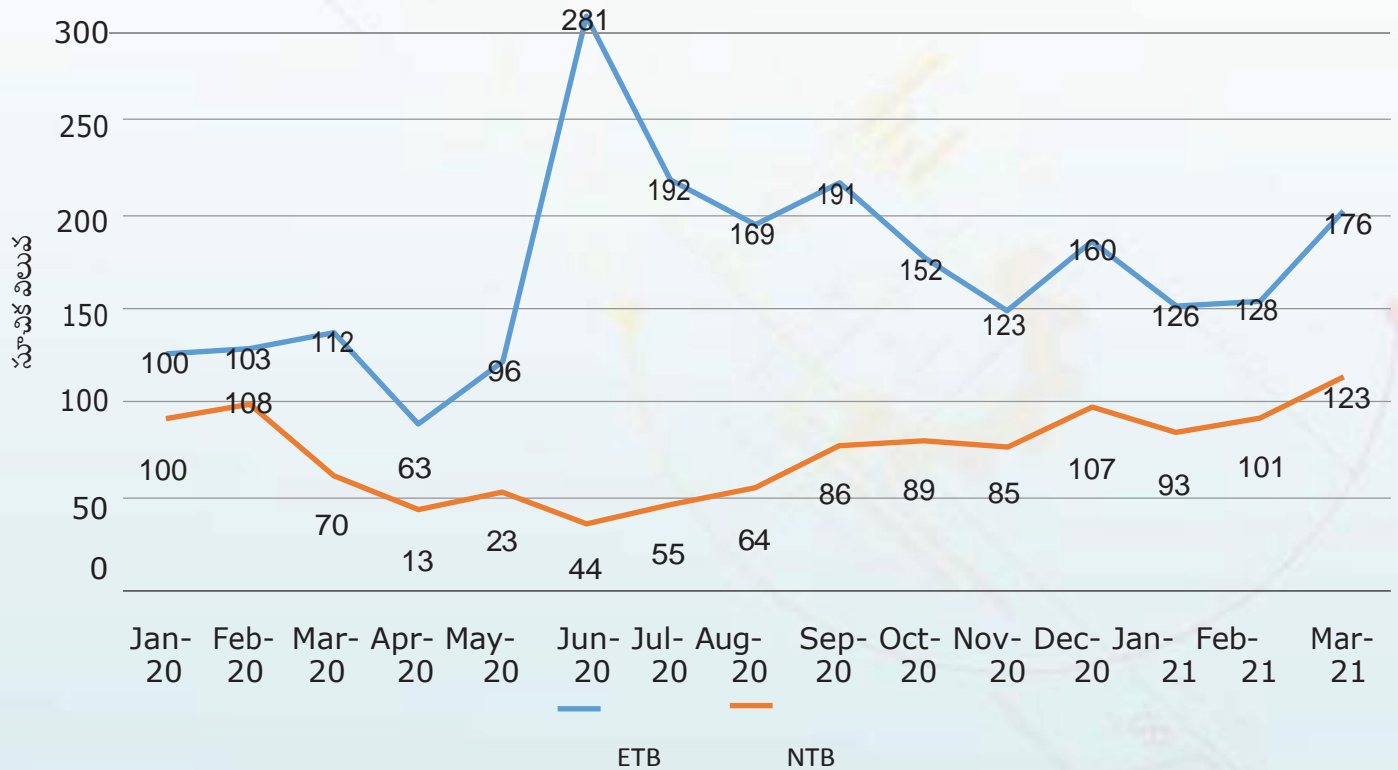
రుణగ్రహీతల రకం ప్రకారం క్రెడిట్ కార్యాచరణ

రుణదాతలతో రుణగ్రహీతలకున్న సంబంధం ఆధారం పై రుణాలు మంజూరయ్యున రుణగ్రహీతలు వర్గీకరించబడ్డారు. రుణదాతలతో ప్రస్తుతం వాణిజ్య రుణ సంబంధం ఉన్న రుణగ్రహీతలను రుణగ్రహీతలు ప్రస్తుతం ఉన్న బ్యాంకు (Existing to Bank) రకంగా వివరించబడ్డారు మరియు ఏ రుణదాతలతో ఏ రకమైన సంబంధం లేని రుణగ్రహీతలను న్యూ టు బ్యాంక్ (NTB) గా వివరించబడ్డారు.

ECLGS పథకం రూపకల్పన కారణంగా ప్రాథమికంగా ETB బలంగా పుంజుకుంది. కాలక్రమేణా ఈ పెరుగుదల NTB లో కూడా పుంజుకోవడం మనం చూశాము. NTB MSME లకు క్రెడిట్ చెల్లింపులు కోవిడ్ పూర్వ స్థాయిలతో పోలిస్తే ఏప్రిల్ 20 కి 90 శాతం తగ్గాయి మరియు మార్చి 21 కి క్రమంగా కోవిడ్ కంటే ముందున్న స్థాయిపై పెరుగుదలతో తిరిగి వచ్చాయి. ETB MSME లకు క్రెడిట్ చెల్లింపులు ECLGS కారణంగా జూన్ 20 లో ప్రీ-కోవిడ్ స్థాయిల కంటే రెండింతలకు పైగా పెరిగాయి మరియు అప్పటి నుండి కోవిడ్ పూర్వ స్థాయిలను కొనసాగించాయి

ఎగ్జిబిట్ 5: రుణగ్రహీతల రకం ప్రకారం సూచిక మూలాల బ్యాలెన్స్లు

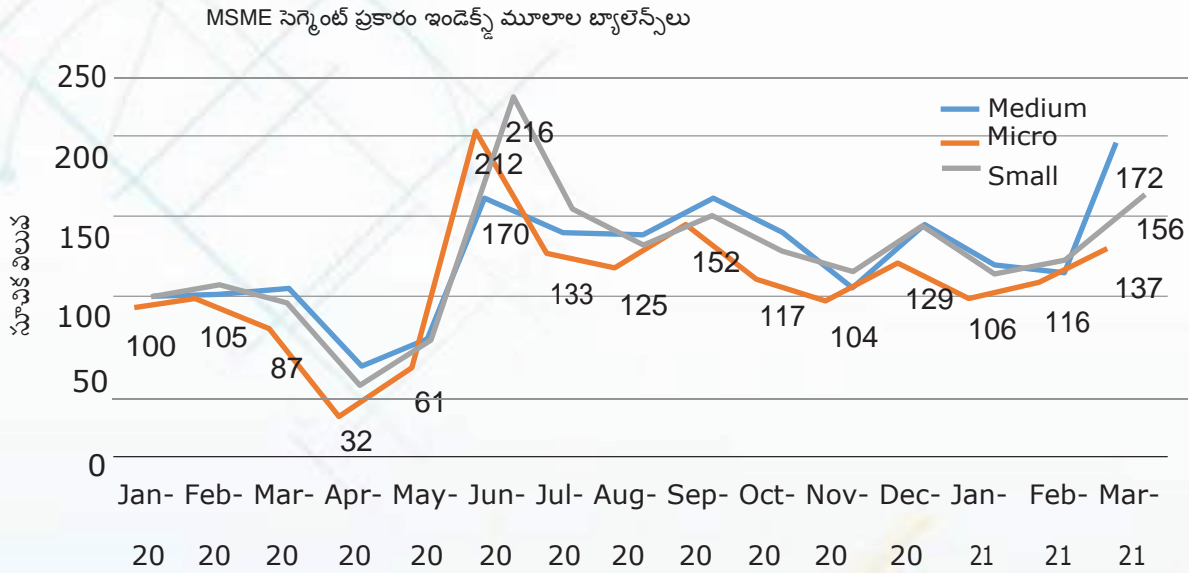
రుణగ్రహీతల రకం ప్రకారం సూచిక మూలాల బ్యాలెన్స్

రుణగ్రహీతల పరిమాణం ఆధారంగా మూలాలను పరిశీలిస్తే, దేశవ్యాప్తంగా లాక్డౌన్ల కారణంగా ఎక్కువగా ప్రభావితమైన మైక్రో సెగ్మెంట్లో కొత్త మూలాలు పుంజుకున్నాయని మరియు కోవిడ్ పూర్వ స్థాయిల కంటే ఎక్కువైనట్లు కనపడుతుంది. MSME ల యొక్క చిన్న మరియు మధ్యస్థ విభాగాలన్నింటికీ ఇలాంటి పోకడలే కనిపిస్తాయి.

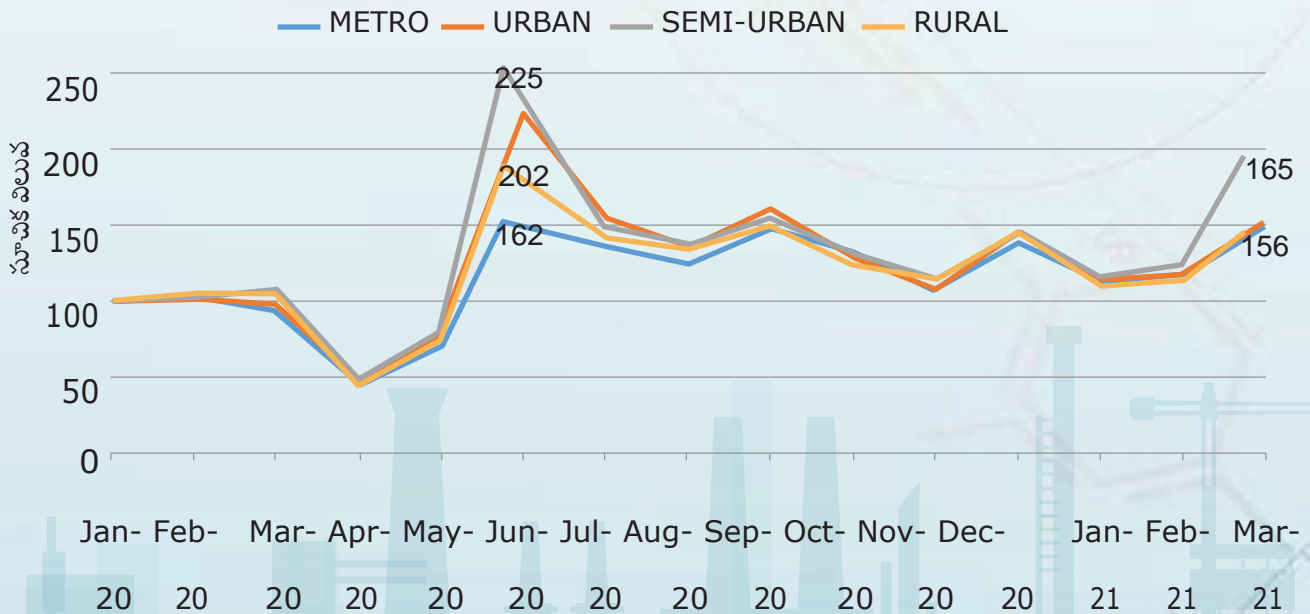
ఎగ్జిబిట్ 6 : MSME సెగ్మెంట్ ప్రకారం ఇండెక్స్ మూలాల బ్యాలెన్సులు

ప్రాంతాల వారీగా క్రెడిట్ కార్యాచరణ

భౌగోళిక ప్రాంతాలలో మరింత జటిలంగా చూస్తే, పట్టణ, సెమి-అర్బన్ మరియు గ్రామీణ ప్రాంతాలను మెట్రో ప్రాంతాలలో పోలిస్తే పంపిణీ పోకడలు జూన్, 2020 లో పదున్నన పెరుగుదల సాధించాయి. కానీ, మొత్తంమీద అన్ని ప్రాంతాలు ECLGS జోక్యం వలన లబ్ధిని పొందాయి. ఇటీవల నెలల్లో, అన్ని ప్రాంతాలు పంపిణీ పోకడలలో వేగం పుంజుకునే సంకేతాలను చూపిస్తున్నాయి మరియు కోవిడ్ ముందస్తు స్థాయిలని దాటిపోయాయి.

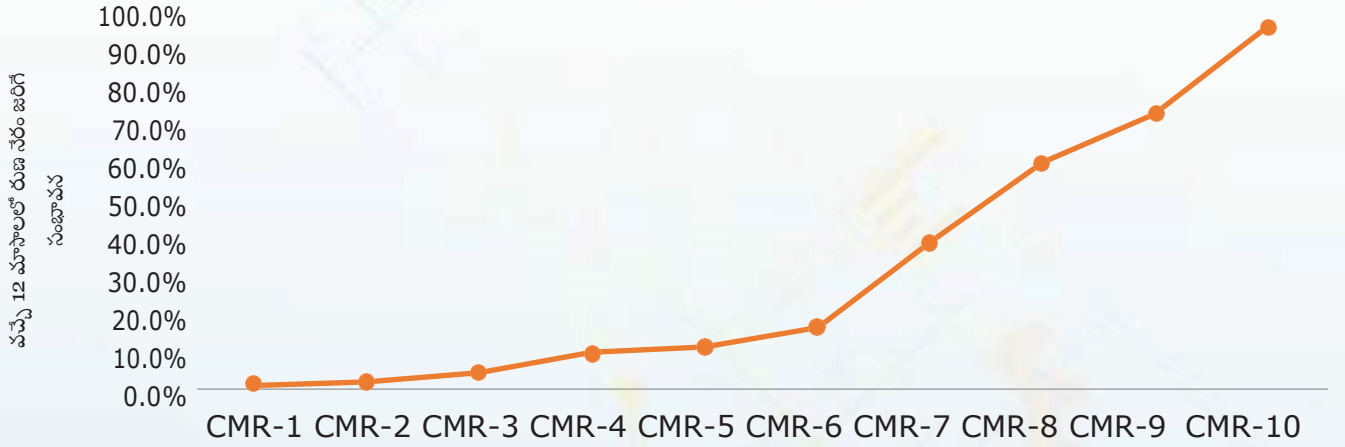
ఎగ్జిబిట్ 7: ప్రాంతాల వారీగా MSME రుణాల రాశి రకం ప్రకారం రుణ మూలాలలో వృద్ధి రేటు

క్రెడిట్ ప్రదర్శన మరియు దాని ప్రదర్శన తనిఖీ

CIBIL MSME ర్యాంక్ (CMR) అనేది MSME లకు క్రెడిట్ రిస్క్ ర్యాంక్, ఇది రాబోయే 12 నెలల్లో MSME NPA అయ్యే సంభావ్యతను అంచనా వేస్తుంది. మొత్తం రూ. 50 కోట్ల వరకు వాణిజ్య రుణాలతో ఉన్న MSME లకు CMR వర్తిస్తుంది. ప్రస్తుతం 9 మిలియన్లకు పైగా MSME లు CIBIL MSME ర్యాంకుకు అర్హులు. CMR రిస్క్ నిర్వహణ ప్రక్రియను ప్రామాణీకరిస్తుంది మరియు అండర్ రైటింగ్ ప్రక్రియ కి పట్టే సమయాన్ని తగ్గిస్తుంది. దీని వలన రుణవితరణ నిర్ణయాలని బాహ్యపరంగా తీసుకోవడానికి సహాయం చేస్తుంది. పోర్ట్‌ఫోలియో మేనేజ్‌మెంట్ కోణం నుండి చూస్తే, CMR నియమాల-ఆధారిత, బల్క్ రెన్యూవల్స్ మరియు పోర్ట్‌ఫోలియో పర్యవేక్షణకి సహాయ పడుతుంది మరియు తదుపరి కాలంలో ర్యాంక్‌లో ఏమైనా దిగజారడం ఉంటే గమనిస్తుంది.

ఎగ్జిబిట్ 8: CIBIL MSME ర్యాంక్ అంచనా మోడల్

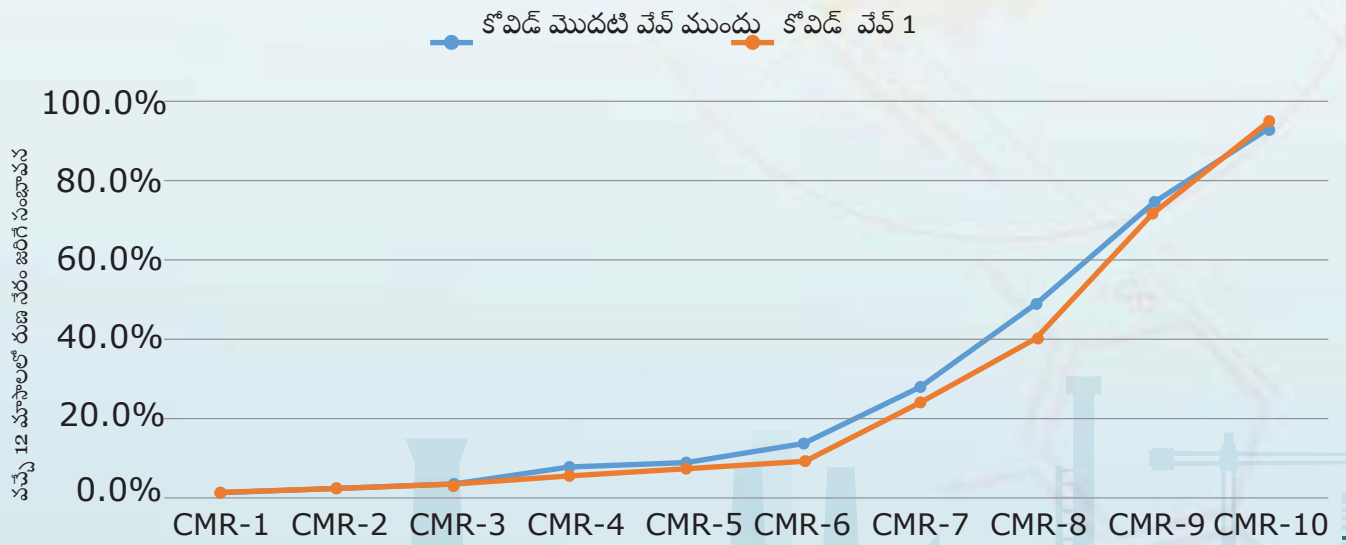

గత సంవత్సరం వివిధ లాక్ష్యాన్ని మరియు అన్‌లాక్ దశల వలన ఆర్థిక వ్యవస్థ ఊహించని గందరగోళాన్ని చూసింది మరియు ఈ గందరగోళం డిమాండ్ తగ్గుదల, ఉద్వేగ నష్టాలు మరియు ఆర్థిక క్షీణతకి కూడా దారితీసింది. ఈ కాలంలో అనేక నియంత్రణ చర్యలు ప్రభుత్వం ద్వారా చేపట్టబడ్డాయి - ECLGS యొక్క ఆత్మనిర్భర భారత్ పథకం, మారబోరియం మరియు అపరాధ గుర్తింపు కోసం మార్గదర్శకాలు - ఈ కారణంగా అన్ని ప్రమాద నమూనాలను నిశితంగా పరిశీలించాల్సిన అవసరం వచ్చింది. CIBIL MSME ర్యాంక్ 2017 నుండి రుణదాతలచే విస్తృతంగా ఉపయోగించబడుతోంది మరియు మంచి MSME లను మిగిలిన MSME ల నుండి వేరు చేయగలిగింది. ఈ మోడల్ ఒత్తిడి సమయంలో కూడా నిశితంగా పరిశీలించబడింది. దిగువ ఇవ్వబడిన PD కర్వ్ కోవిడ్ ముందు మరియు కోవిడ్ తరువాత కాలంలో కోవిడ్ తో కలిగే ఆర్థిక ఒత్తిడి వలన MSME ల మధ్య రిస్క్ ప్రమాదాన్ని వేరు చేయగల సామర్థ్యం ఉన్న CMR బలంగా కొనసాగుతోంది అని నిరూపిస్తోంది. ప్రీ-కోవిడ్ కోసం, మార్చి 19 వరకు CMR ర్యాంకులు ఉన్న సంస్థలని రాబోయే 12 నెలల్లో 90+dpd (DAYS PAST DUE) యొక్క పనితీరు నిర్వచనానికి వ్యతిరేకంగా మ్యాప్ చేయబడ్డాయి. కోవిడ్ తదుపరి కాలానికి, మార్చి, 2020 వరకు CMR ర్యాంకులు ఉన్న సంస్థలని మార్చి 20 వరకు వచ్చే 12 నెలల్లో 90+dpd పనితీరు నిర్వచనానికి వ్యతిరేకంగా మ్యాప్ చేయబడ్డాయి.

² 12 నెలల్లో 90+ యొక్క ప్రామాణిక నిర్వచనాన్ని ఉపయోగించి పనితీరు అంచనా వేయబడుతుంది. నిర్వచనంలో ఒక ఖాతా ఎప్పుడైనా 12 నెలల్లో 90+ డిపిడి స్థితిని తాకినట్లయితే, అది "రుణ నేరం" గా లెక్కించబడుతుంది

ఎగ్జిబిట్ 9: CIBIL MSME Rank కోవిడ్ ముందు మరియు కోవిడ్ మొదటి వేవ్ తరువాత

రిస్క్ ప్రొఫైల్ లో పరివర్తన

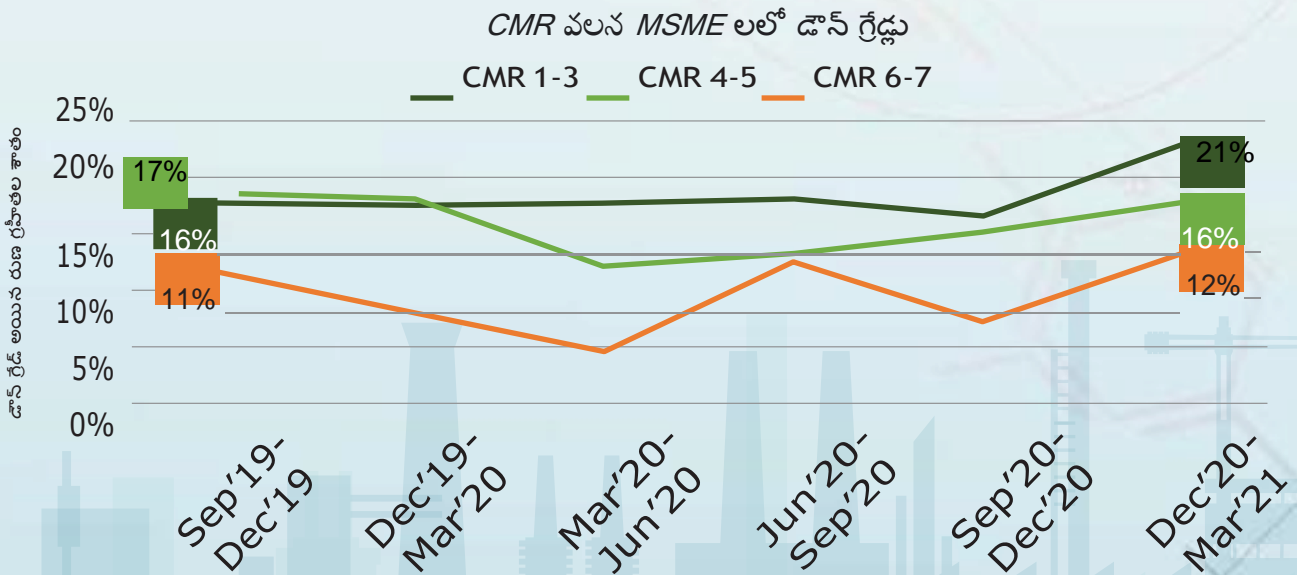
సంవత్సరం నుండి రుణ చరిత్ర ఉన్న రుణగ్రహీతల సెటిల్ MSME ర్యాంక్ లో పరివర్తన ఒక సంవత్సర కాలంలో, అది, మార్చి, 2020 నుండి మార్చి 2021 వరకు పర్యవేక్షించబడింది. ఈ పర్యవేక్షణ CMR 1-3, CMR 4-5, CMR 6-7 మరియు CMR 8-10 బక్సెట్లలో జరప బడింది. ఈ పర్యవేక్షణలో గమనించబడిన విషయం ఏమిటంటే మార్చి, 2020 లో CMR 1-3లో ఉన్న రుణగ్రహీతలలో 32 శాతం లో మార్చి, 2021 నాటికి ర్యాంకు తగ్గడం జరిగింది మరియు మార్చి 2020 లో CMR 4-5 ఉన్న రుణగ్రహీతలలో 20 శాతం మార్చి, 2021 నాటికి ఉన్నత ర్యాంకులకి అప్ గ్రేడ్ అయ్యారు.

ఎగ్జిబిట్ 10: మార్చి '20 నుండి మార్చి '21 వరకు CMR సంక్రమణ మాట్రిక్స్

		మార్చి '21 నాటికి CMR				డౌన్ గ్రేడ్లు	అప్ గ్రేడ్లు
		CMR 1-3	CMR 4-5	CMR 6-7	CMR 8-10		
మార్చి '20 - నాటికి CMR	CMR 1-3	68%	21%	7%	4%	32%	
	CMR 4-5	21%	53%	16%	10%	26%	21%
	CMR 6-7	6%	22%	57%	15%	15%	28%
	CMR 8-10	1%	3%	18%	78%		22%

అన్ని రిస్క్ బక్సెట్లలో CMR యొక్క త్రైమాసిక పోలిక ఏకీకృత పరిశీలించదగిన విషయం ఏమిటంటే అన్ని బక్సెట్లలో డౌన్ గ్రేడ్ల పెరుగుదల ఉంది, తద్వారా రిస్క్ పెరుగుతుందని సూచన ఇస్తోంది. CMR 1-3 లో మరియు దాని తరువాత CMR 4-5 బక్సెట్లలో డౌన్ గ్రేడ్లు అత్యధికంగా ఉన్నాయి.

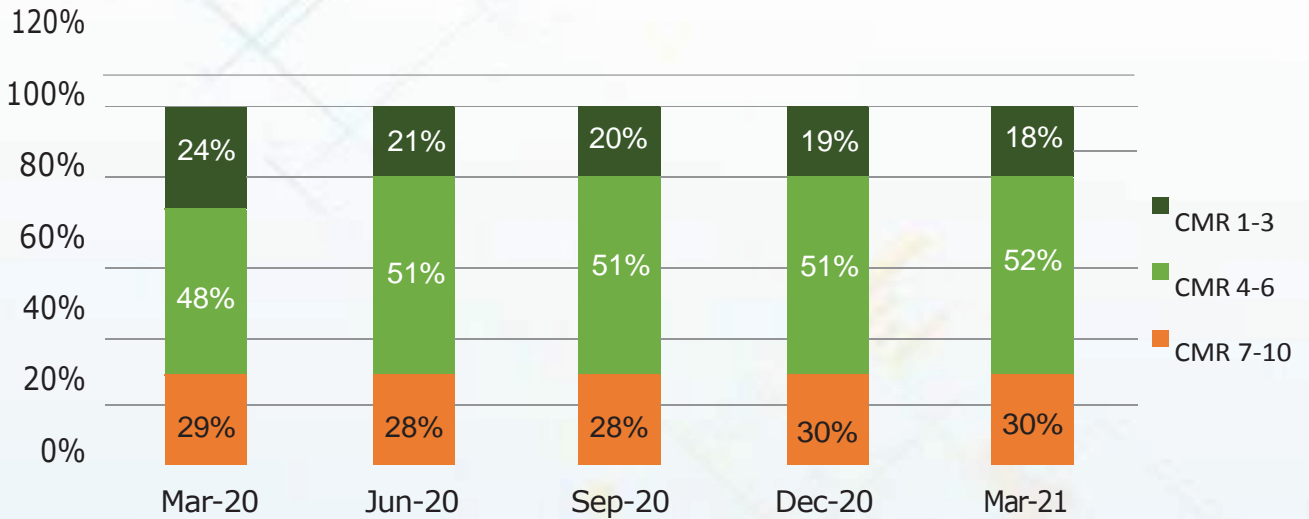
ఎగ్జిబిట్ 11: CMR వలన MSME లలో డౌన్ గ్రేడ్లు

పర్యవసానంగా, మిడ్-రిస్క్ రుణగ్రహీతల సమూహం వేగంగా పెరిగింది. మార్చి '20 తో 48 శాతం తో పోలిస్తే, మార్చి '21 నాటికి, 52 శాతం రుణగ్రహీతలు CMR 4-6 పరిధిలో ఉన్నారు. CMR 1-3 యొక్క తక్కువ-ప్రమాద విభాగం వలన CMR 4-6 యొక్క రిస్క్ ప్రమాద విభాగంలో మార్పు జరిగింది. ఏదేమైనా, CMR 7-10 యొక్క హై-రిస్క్ సెగ్మెంట్ ఇప్పటికీ 30 శాతం వద్దనే నిలిచిపోయింది.

ఎగ్జిబిట్ 12: CMR ర్యాంక్ ప్రకారం రుణగ్రహీతల పంపిణీ

CMR ర్యాంక్ ప్రకారం రుణగ్రహీతల పంపిణీ

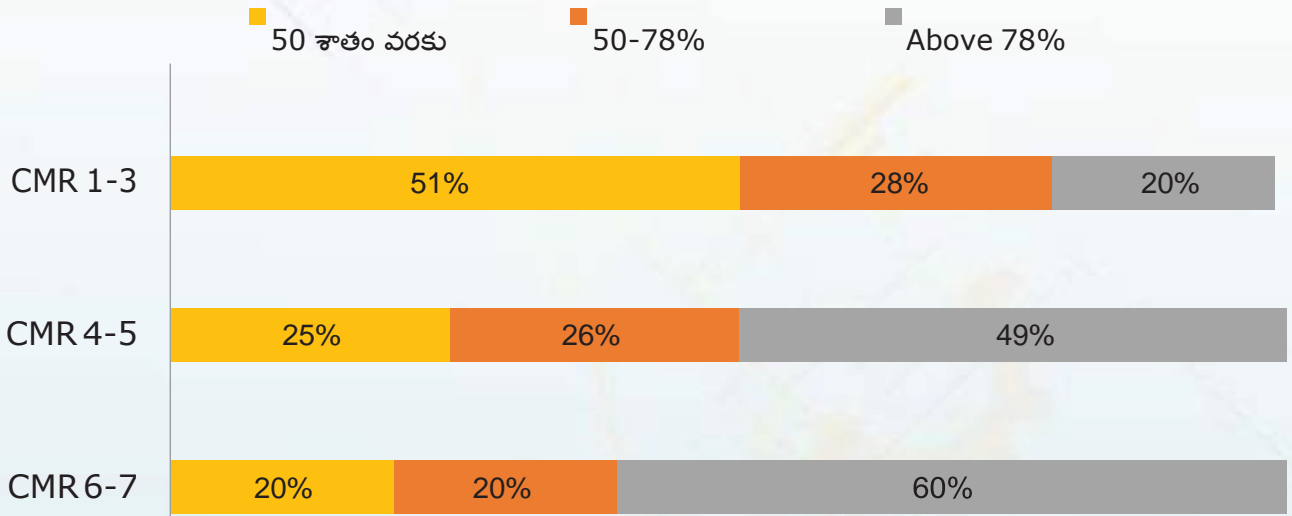

ట్రెండెడ్ అల్లారిదం ద్వారా మంచి రుణగ్రహీతల విభజన

ఇటీవల త్రైమాసికాలలో క్రెడిట్ బ్యాలెన్స్ లలో వేగవంతమైన పెరుగుదల కనిపించింది, ముఖ్యంగా మీడియం రిస్క్ మరియు హై రిస్క్ విభాగాలలో - ఈ పెరుగుదల అధిక పోర్ట్ ఫోలియో పర్యవేక్షణ చేయడం కోసం కారణాన్ని మరింత బలోపేతం చేస్తుంది. నగదు క్రెడిట్ మరియు ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ లోన్ వంటి క్రెడిట్ సదుపాయాల కోసం క్రెడిట్ బ్యాలెన్స్ లలో ట్రెండెడ్ వినియోగం క్రెడిట్ రిస్క్ (CV) వినియోగం అల్లోరిధంలను ఉపయోగించి 12 నెలల వ్యవధిలో విశ్లేషించబడింది. ఇది క్రెడిట్ బ్యూరో డేటాను మరింత అర్థం చేసుకోవడానికి వీలు కల్పిస్తుంది మరియు CMR తో కలిపి ఉపయోగించినప్పుడు, ప్రమాద భేదాన్ని ఎక్కువ మాత్రలో అందిస్తుంది.

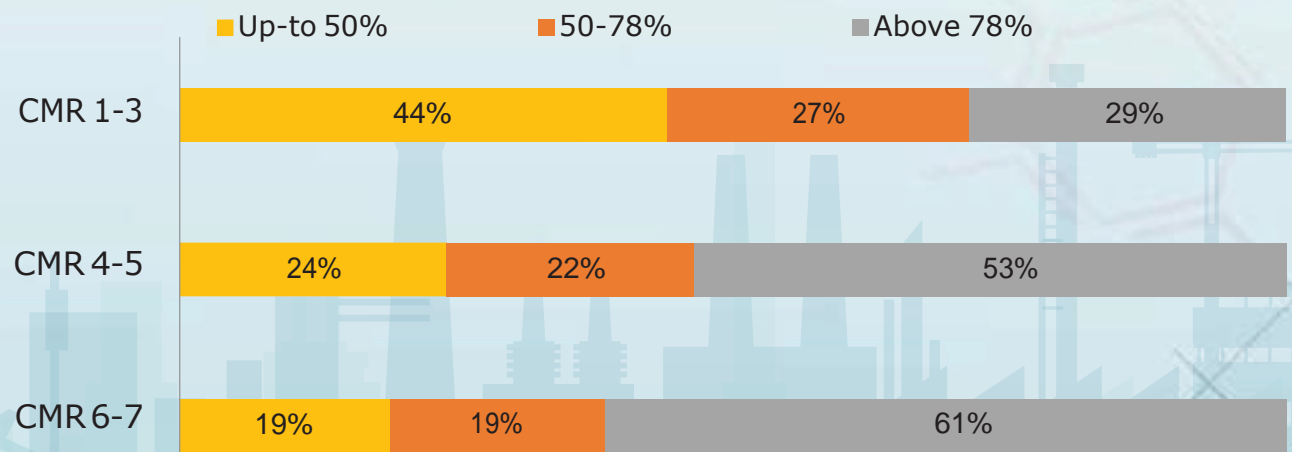
CIBIL MSME ర్యాంకుల పరిధిలోని వినియోగం అత్యధిక వినియోగం విభాగంలో MSME సంస్థలు (> 78% సగటు వినియోగం) CMR 1-3 ర్యాంక్ రుణగ్రహీతలలో కేవలం 20% మాత్రమే, అయితే CMR 6-7 ర్యాంక్ రుణగ్రహీతలలో ఈ సంఖ్య 60% కి చేరుకుంది. అందువలన, ట్రెండెడ్ యుటిలైజేషన్ అల్లోరిధం ఉపయోగించి, మంచి ర్యాంక్ లలో ఒత్తిడి పాకెట్స్ ని గుర్తించడం సాధ్యమవుతుంది, అలాగే మీడియం-రిస్క్ రుణగ్రహీతలలో మెరుగైన రుణగ్రహీతలను సెగ్మెంట్ చేయవచ్చు.

ఎగ్జిబిట్ 13: పోర్ట్ ఫోలియో స్థాయి: సగటు మొత్తం వినియోగం (మార్చి'21)

కోవిడ్ ముందు మరియు కోవిడ్ మొదటి వేప్ సమయంలో రుణగ్రహీతల క్రెడిట్ స్టాండింగ్ అంచనా వేయడానికి, కోవిడ్ మొదటి వేప్ (మార్చి'20) ముందున్న రుణగ్రహీతల సగటు వినియోగం స్థాయిలని పోల్చడానికి, మార్చి'2020 లో రుణగ్రహీతల అధిక నిచ్చుత్తి అధిక వినియోగం విభాగంలో (78 శాతం సగటు వినియోగం స్థాయిల పైన) నిలిచింది. MSME వినియోగం స్థాయిలు, వేప్ 1 తో పోలిస్తే నిర్మాణాత్మకంగా బలంగా ఉన్నాయని చూపిస్తున్నాయి.

ఎగ్జిబిట్ 14: పోర్ట్ ఫోలియో స్థాయి: సగటు మొత్తం వినియోగం (మార్చి'20)

CMR మరియు MSME సంస్థల సగటు సగటు తిరిగే వినియోగం మ్యాప్ చేసి రుణ అపరాధం గమనించబడింది. రాబోయే 12 నెలల్లో 90+ రోజుల గత గడువు (DPD) రుణ అపరాధంగా నిర్వచించబడింది. రిస్క్ డిఫరెన్షియేటర్లో ఒకటిగా సగటు రివాల్వింగ్ వినియోగాన్ని ఉపయోగించి, అదే రిస్క్ బకెట్లో సాపేక్షంగా మెరుగైన రుణగ్రహీతలను మనం కనుగొనవచ్చు. మీడియం-రిస్క్ MSME లలో (CMR 4-5), 78 శాతం కంటే తక్కువ వినియోగం ఉన్న సంస్థలు 8 శాతం రుణ అపరాధాలతో సహాతుకంగా స్థిరంగా ఉన్నాయి, అదే రిస్క్ విభాగంలో, 78 శాతం కంటే ఎక్కువ వినియోగం ఉన్న సంస్థలు దాదాపు రెండు రేట్లు - 13 శాతం రుణ అపరాధాన్ని చూపిస్తున్నాయి CMR 6-7 లోని ఎంటీటీలలో కూడా అదే ధోరణి గమనించబడుతుంది, అక్కడ వినియోగం పెరిగినప్పుడు రుణ అపరాధం రేటు రెట్టింపు అవుతుంది. ఇది CMR 4-7 సెగ్మెంట్ రుణగ్రహీతలలో కూడా తక్కువ-రిస్క్ రుణగ్రహీతల ఎంపికను అనుమతిస్తుంది.

CreditVision లక్షణాలు మరియు అల్గోరిథంలు CIBIL MSME ర్యాంక్పై అదనపు అంతర్దృష్టిని అందిస్తాయి మరియు రుణదాత యొక్క వివిధ కోణాలలో లోతుగా పరిశీలించడానికి రుణదాతలను అనుమతిస్తుంది, తద్వారా రుణదాతలు CMR చుట్టూ అనుకూల పాలిసీలను రూపొందించడానికి వీలు కల్పిస్తుంది.

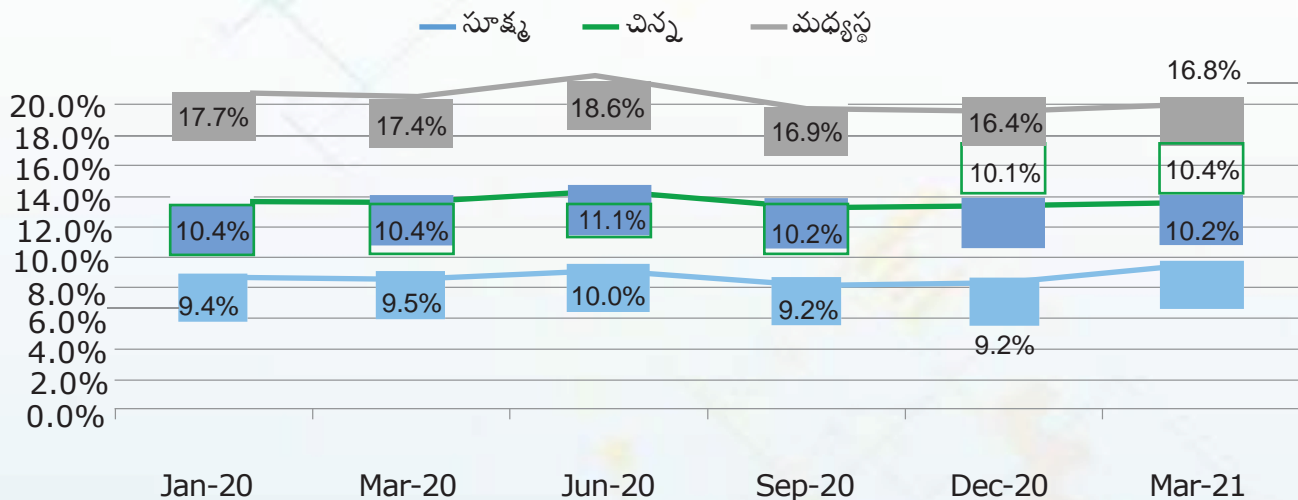
ఎగ్జిబిట్ 15: CMR ర్యాంక్ ప్రకారం బ్యాండ్ రేట్

Average Aggregate Utilization (12m)	CIBIL MSME Rank (CMR)				
	CMR 1-3	CMR 4-5	CMR 6-7	CMR 8-10	Overall
Up-to 50%	3%	7%	11%	68%	12%
50-78%	3%	8%	12%	69%	15%
Above 78%	4%	13%	24%	81%	21%
Overall	3%	10%	19%	77%	15%

MSME రుణాలలో మొత్తం NPA రేటు జూన్ '20 వరకు స్థిరంగా ఉంది మరియు సెప్టెంబర్ 20 లో అన్ని ఉప విభాగాలలో తగ్గింది. ఇది మార్చి '21 వరకు చిన్న మరియు మధ్యస్థ విభాగాలకు స్థిరంగా నిలిచింది. MSME ఉపవిభాగాలలో, NPA రేట్లు పెద్ద టీకెట్ పరిమాణాలతో ఉన్న ఉపవిభాగాలలో ఎక్కువగా ఉన్నాయి. మైక్రో సెగ్మెంట్ లో డిసెంబర్ '20 కంటే మార్చి '21 లో NPA రేటు మళ్ళీ పెరిగింది. ఉపవిభాగాలలో NPA రేట్లు తగ్గింపు ECLGS నుండి అధిక క్రెడిట్ సరఫరా వలన వచ్చింది. నియంత్రణ/చట్టపరమైన మార్గదర్శకాలు వలన NPA రేట్లు మారవచ్చు.

ఎగ్జిబిట్ 16: సెగ్మెంట్ వారీగా NPA రేట్

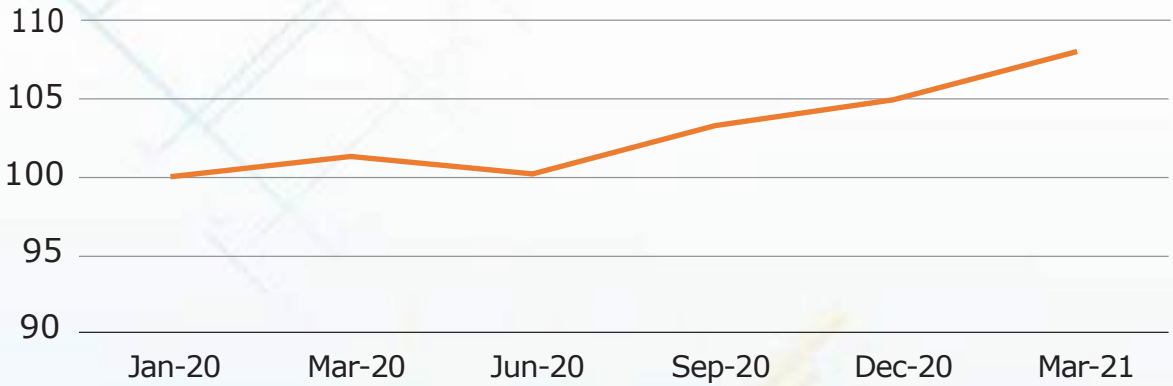

రుణదాత ఆధారిత వ్యాహాలలో మార్పులు

అత్యుత్తమ బ్యాలన్స్ లలో వృద్ధి జూన్ 2020 తరువాత క్రమంగా పెరుగుతున్నాయి.

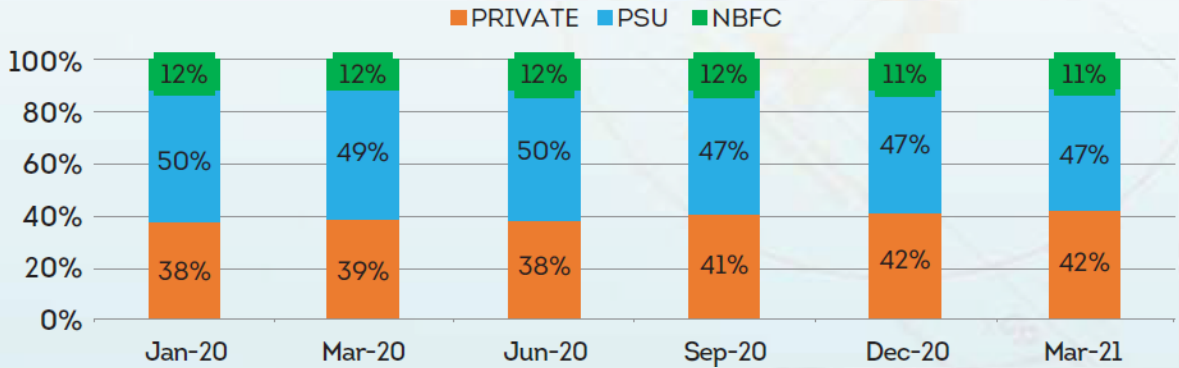
ఎగ్జిబిట్ 17: ఇండెక్స్ క్రెడిట్ అత్యుత్తమ బ్యాలన్సులు

ఇండెక్స్ క్రెడిట్ అత్యుత్తమ బ్యాలన్సులు

ప్రైవేట్ బ్యాంకులు PSU ల వాటా నుండి కొన్ని పాయింట్లు తమ పేరు చేసుకున్నాయి. కాని NBFC లలో ఇది ముమ్మారు స్థిరంగానే ఉంది.

ఎగ్జిబిట్ 18: రుణదాతలలో అనుపాత భాగసామ్యం - కొత్త మూలాలు

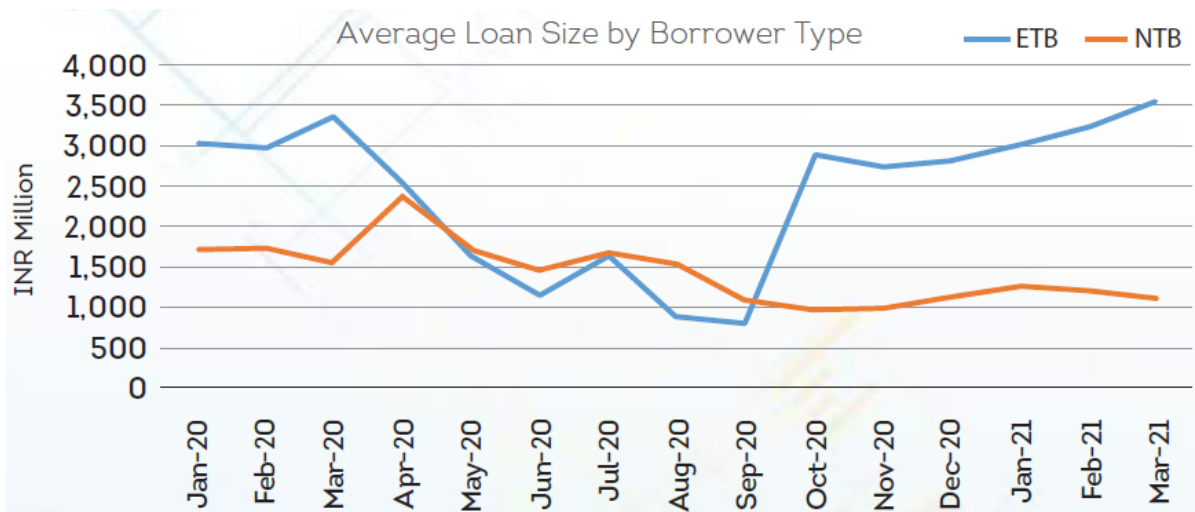

* మార్కెట్ వాటా విశ్లేషణలో మినహాయించబడిన ఇతర రుణ దాతలు

రుణాల సగటు టికెట్ పరిమాణంలో మార్పు

ETB సగటు రుణ పరిమాణం మార్చి నుండి సెప్టెంబర్ 2020 సమయంలో క్షీణించింది, ఇది పోస్ట్-కోవిడ్ స్థాయిలకు తిరిగి వెళ్ళడం ప్రారంభించింది. NTB సెగ్మెంట్ సగటు టికెట్ పరిమాణాలలో తగ్గుదల ధోరణిని చూసింది

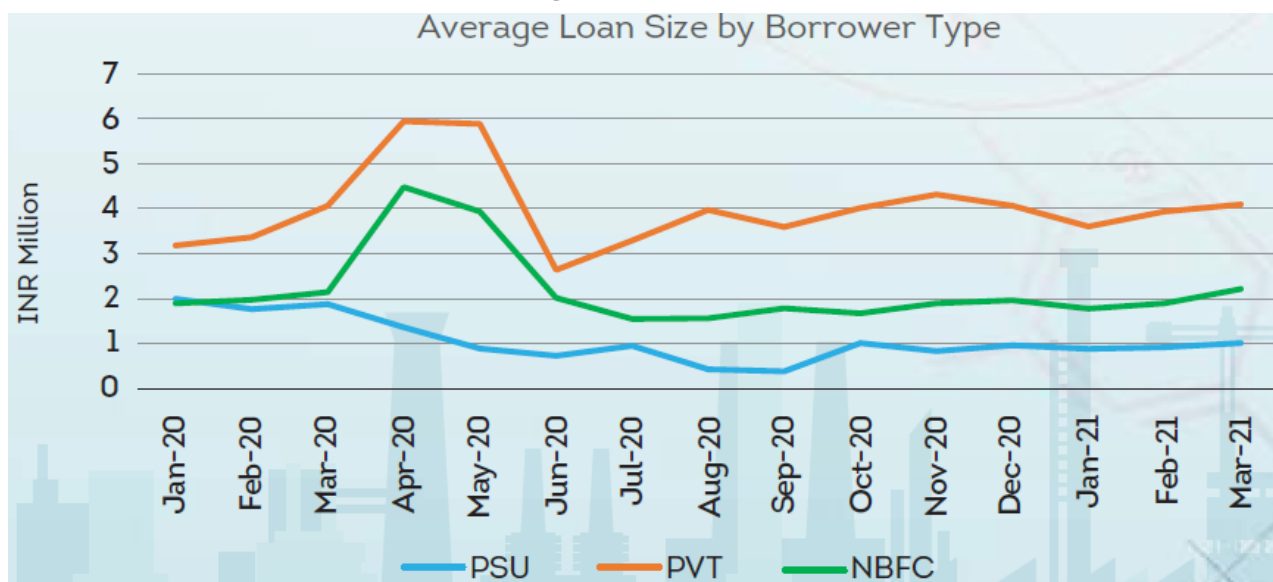
ఎగ్జిబిట్ 19: రుణగ్రహీతల రకం ప్రకారం సగటు టికెట్ రుణ పరిమాణం - కొత్త మూలాల

MSME రుణ మూలాల లో సగటు టికెట్ పరిమాణం అన్ని రుణదాత సమూహాలకు తగ్గింది. ప్రైవేట్ బ్యాంకులు మరియు ఎన్బిఎఫ్సీలు క్రమంగా కోవిడ్ 19 ముందు టికెట్ సైజులకు తిరిగి వస్తున్నప్పటికీ, ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులు తక్కువ టికెట్ పరిమాణాలను కొనసాగిస్తూనే ఉన్నాయి

ఎగ్జిబిట్ 20: రుణగ్రహీతల రకం ప్రకారం సగటు టికెట్ పరిమాణం - కొత్త మూలాల

రుణగ్రహీతల రకం ప్రకారం సగటు టికెట్ పరిమాణం

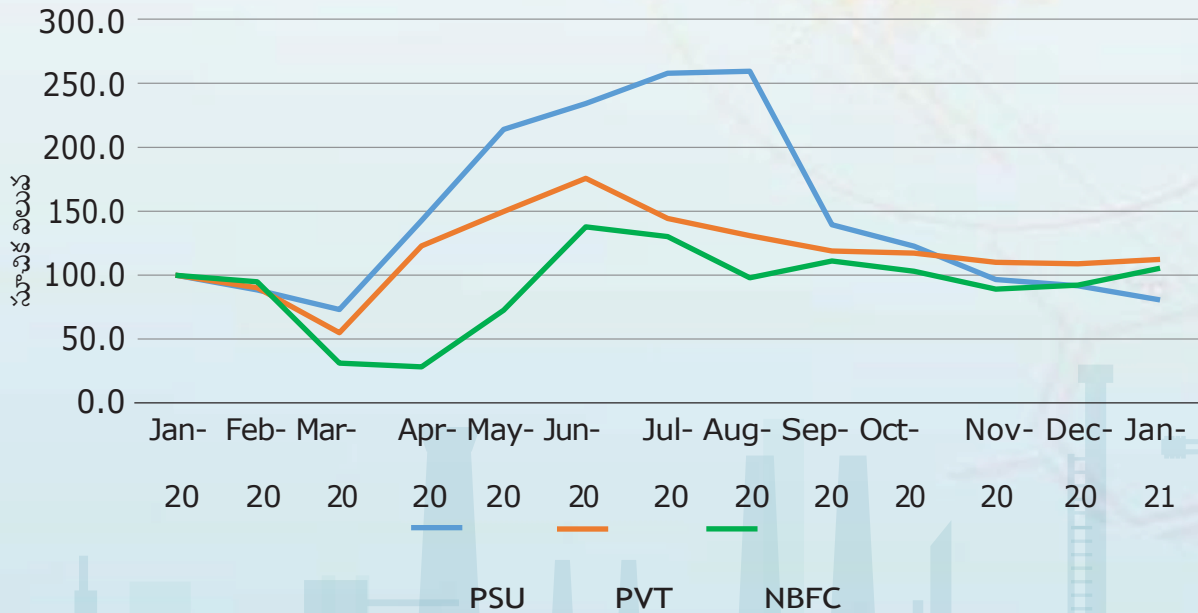
రుణాల ఆమోదం రేట్లు అన్ని చోట్ల పెరిగాయి

ECLGS యొక్క 100% క్రెడిట్ గ్యారంటీ మద్దతుతో అన్ని రుణదాతలలో ఆమోదం రేట్లు పెరిగాయి. జూన్ '20 ఆమోదం రేట్లు ప్రారంభంలో పెరిగినప్పటికీ, ప్రైవేట్ బ్యాంకులు మరియు NBFC లు క్రమంగా కోవిడ్ -19 ముందస్తు స్థాయికి తిరిగి వస్తున్నాయి

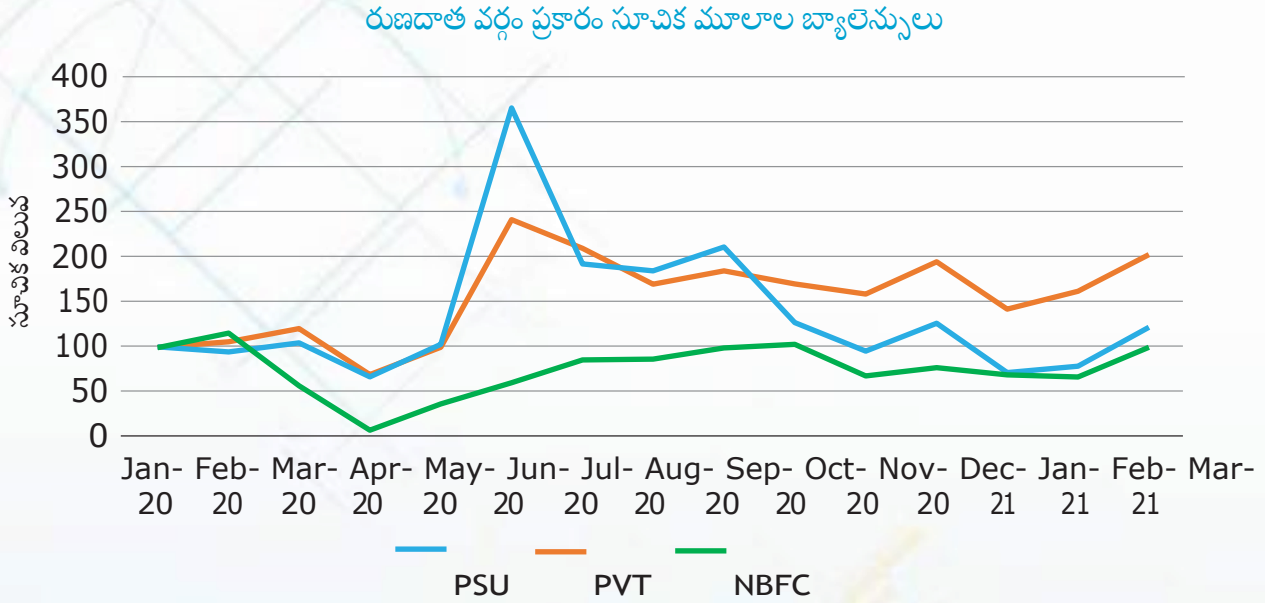
ఎగ్జిబిట్ 21: రుణదాత వర్గం ప్రకారం సూచిక ఆమోదం రేటు

రుణదాత వర్గం ప్రకారం సూచిక ఆమోదం రేటు

ECLGS కారణంగా ఏప్రిల్-ఆగస్టు 2020 లో ఆమోదం రేట్లు పెరిగిన తరువాత ప్రైవేట్ రంగ బ్యాంకుల ఆమోదం రేట్లు తిరిగి కోవిడ్ ముందస్తు స్థాయికి చేరుకున్నాయి. మార్చి -ఏప్రిల్ 2020 లో ఎన్బిఎఫ్సీలలో ముందు ఈ ఆమోదం రేట్లు క్షీణించినా తరువాత ఏప్రిల్ - ఆగస్టు 2020 లో ఈ రేటు పెరిగింది. ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులు ఆమోదం రేట్లలో అత్యధిక సాపేక్ష పెరుగుదలను చూశాయి, కానీ ఇప్పుడు కొంచెం తగ్గు ముఖం పట్టి ధోరణిలో ఉన్నాయి

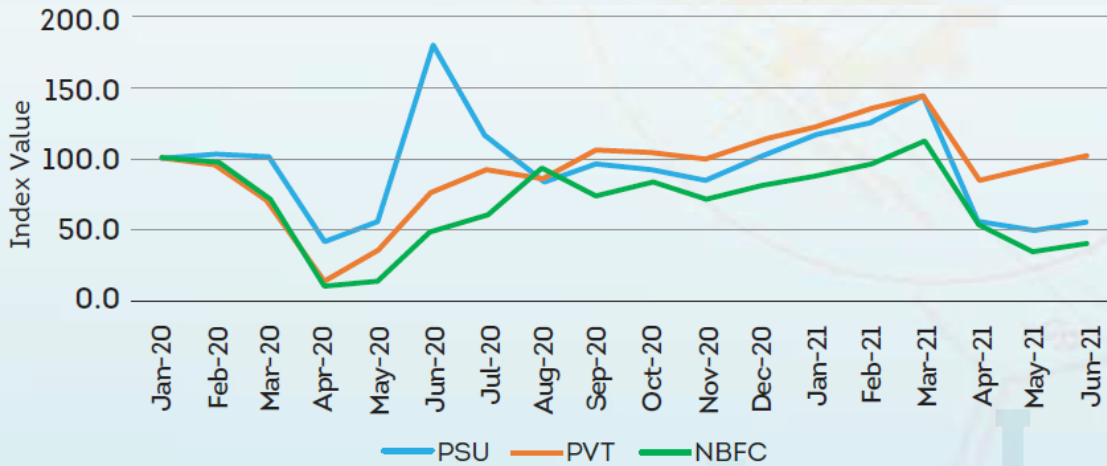
ఎగ్జిబిట్ 22: రుణదాత వర్గం ప్రకారం సూచిక మూలాల బ్యాలెన్సులు

2020 లో చివరి త్రైమాసికంలో ఊణించినా, మూలాల బ్యాలెన్సులలో అన్ని రుణదాతలలో స్థిరమైన ఆ వృద్ధి కనిపించింది. ఈ వృద్ధి march 2021 లో కోవిడ్ ముందస్తు లావెల్ కి చేరుకుంది.

ఎగ్జిబిట్ 23: రుణదాత వర్గం ప్రకారం సూచిక చేయబడిన వాణిజ్య క్రెడిట్ విచారణలు

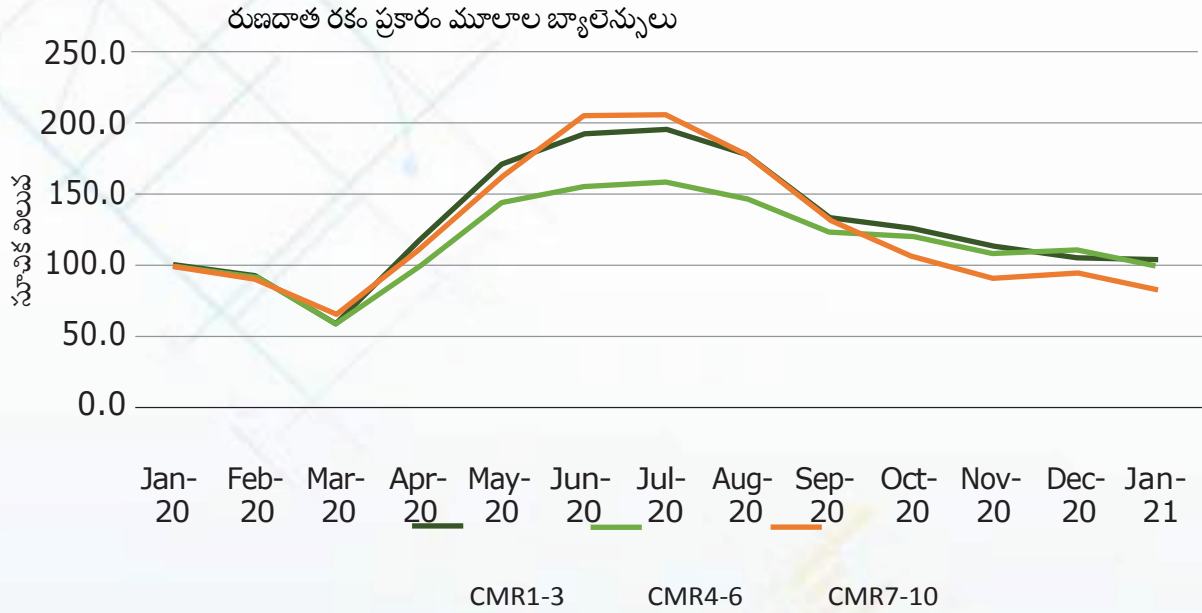
రుణదాత వర్గం ప్రకారం సూచిక చేయబడిన వాణిజ్య క్రెడిట్ విచారణలు

అన్ని రకమైన రుణదాతలలో విచారణ వృద్ధిలో స్థిరమైన పెరుగుదలను చూశాయి మరియు ప్రీ-పాండమిక్ పరిమణాలనీ దాటిపోయాయి

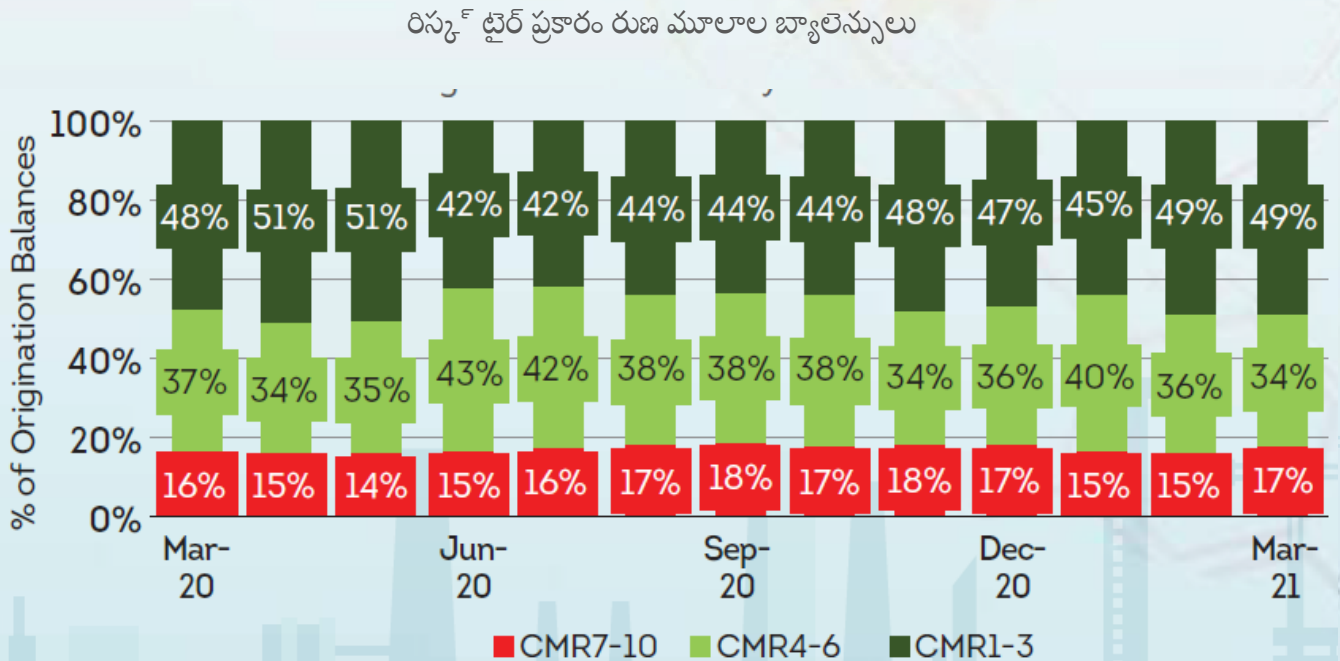
అధిక ఆమోదం రేట్లు యొక్క అత్యధిక లబ్ధిదారులు CMR 7-10 లో అది తదుపరి CMR1-3 లో ఉన్నారు. వారి ఆమోదం రేట్లు జూన్'20 లో ఉన్న కోవిడ్ ముందస్తు స్థాయిలకి కంటే రెండు రేట్లు అధికంగా ఉంది. అప్పటి నుండి, ఆమోదం రేట్లు క్రమంగా పడిపోయాయి.

ఎగ్జిబిట్ 24: రిస్క్ ట్రైర్ ప్రకారం సూచిక ఆమోదం రేటు

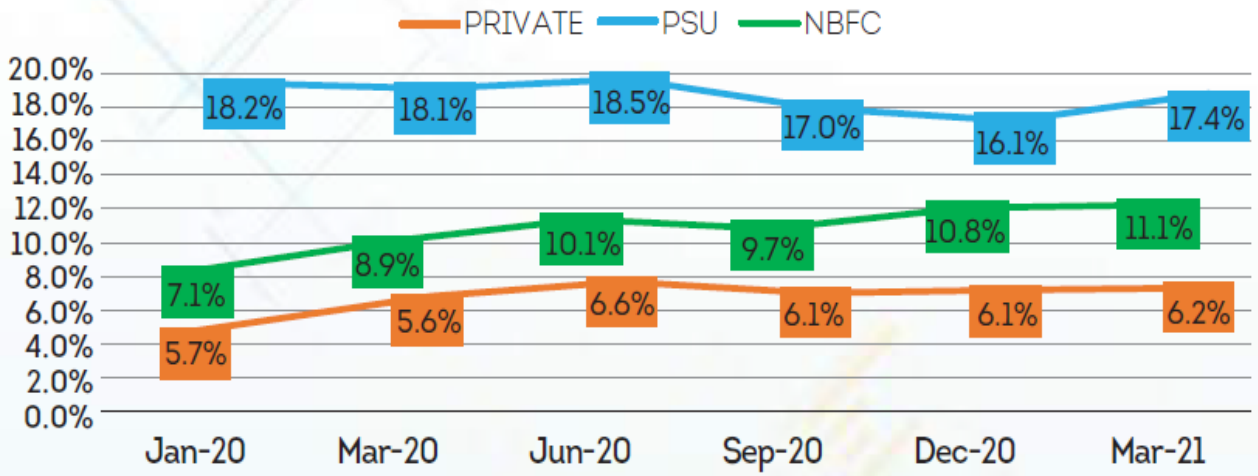
తత్పరితంగా, మహమ్మారి ఎక్కువగా ఉన్న సమయంలో తాత్కాలికంగా తగ్గినప్పటికీ, రిస్క్ తీసుకునే శక్తి మహమ్మారి ముందస్తు స్థాయిలకు తిరిగి వచ్చింది. CMR ప్రకారం రుణ మూలాల పేర్ హై-రిస్క్ సెగ్మెంట్ CMR 7-10 లో యొక్క వాటా పడిపోయిందని మరియు మహమ్మారి ప్రారంభ కాలంలో తక్కువ-రిస్క్ సెగ్మెంట్ CMR 1-3 పెరిగిందని చూపిస్తుంది. కానీ ఇప్పుడు, CMR ద్వారా మూలాల పంపిణీ కోవిడ్ -19 ముందు స్థాయిల మాదిరిగానే నిలిచింది.

ఎగ్జిబిట్ 25: CMR ప్రకారం MSMEల రుణ మూలాల వితరణ

డిసెంబర్ 2020 తో పోలిస్తే మార్చి '21 లో రుణదాతలందరికీ MSME విభాగంలో NPA లు పెరిగాయి. సెప్టెంబర్ 20 నుంచి మార్చి 21 వరకు ప్రైవేట్ బ్యాంకులలో ఎన్పీఎ రేట్లు చాలా స్థిరంగా ఉన్నాయి. ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకుల ఎన్పీఎ రేట్లు సెప్టెంబర్ 20 లో 17.0 శాతం నుండి డిసెంబర్ 20 కి 16.1 శాతానికి తగ్గాయి, మళ్ళీ మార్చి 21 లో 17.4 శాతానికి పెరిగాయి. NBFC లు సెప్టెంబర్ 20 నుండి మార్చి 21 వరకు NPA రేట్లలో స్థిరమైన వృద్ధిని చూపించాయి. NBFC ల NPA రేట్ల పెరుగుదలకు ఒక కారణం MSME క్రెడిట్ వృద్ధిలో NBFCలలో అత్యంత స్పష్టంగా కనిపించిన మందగింపు.

ఎగ్జిబిట్ 26: రుణదాతల రకం ప్రకారం MSME విభాగంలో NPA రేట్లు

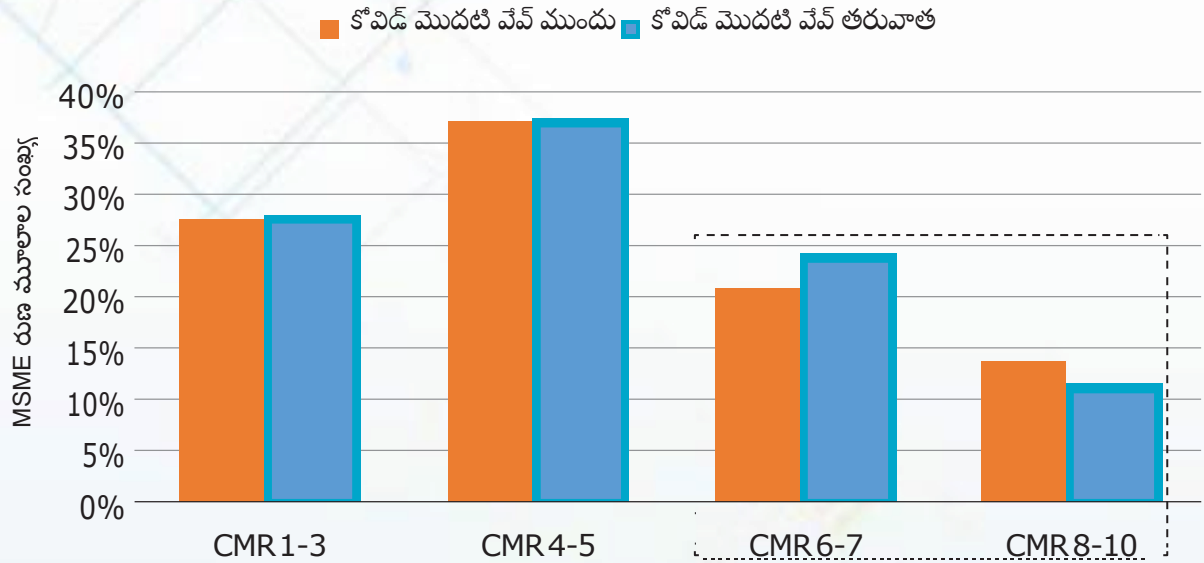

ఏదైనా ముఖ్యమైన తేడాలు ఉన్నాయో లేదో అర్థం చేసుకోవడానికి కోవిడ్ మొదటి వేవ్ అనంతరం నిధులు సమకూర్చబడిన ఎంటీటీల యొక్క రుణగ్రహీత ప్రొఫైల్ల విశ్లేషణ, కోవిడ్ మొదటి వేవ్ ముందు నిధులతో సమకూర్చబడియం ఎంటీటీలతో పోల్చి చూడడం జరిగింది. వర్కింగ్ క్యాపిటల్ మరియు టర్మ్ లోన్ కొత్త మూలాలు మాత్రమే పరిగణనలోకి తీసుకోబడ్డాయి - అన్ని పునరుద్ధరణలు, అలాగే GECL రుణాలు (ECLGS కింద టాప్ అండ్ లోన్స్) మినహాయించబడ్డాయి. రుణగ్రహీతల క్రెడిట్ లక్షణాలు విశ్లేషణ చేపట్టినందువల్ల, క్రెడిట్ మూలాల నుండి అన్ని కొత్త రుణాలు విశ్లేషణ నుండి మినహాయించబడ్డాయి. ఈ విశ్లేషణ కోసం రూ. 1 లక్షల నుంచి రూ. కోట్ల మధ్య రుణ ఆమోదలు పరిగణించబడ్డాయి. సమయ సీమ కోవిడ్ మొదటి వేవ్ తర్వాత సమయం - జనవరి 21 నుండి మార్చి '21 వరకు మరియు కోవిడ్ ముందస్తు సమయం కోసం జనవరి 20 నుండి మార్చి 20 వరకు మూలాలు పరిగణించబడ్డాయి'. జనవరి - మార్చి '21 కాలం ఎంచుకోబడింది ఎందుకంటే లాక్డౌన్-అన్ లాక్ యొక్క వివిధ దశల తర్వాత సాధారణ స్థితి పునరుద్ధరించబడింది మరియు నియంత్రణ జోక్యాలు కూడా తగ్గించడం జరిగింది

ఎగ్జిబిట్ 27: కోవిడ్ ముందు మరియు కోవిడ్ మొదటి వేవ్ తరువాత కొత్త మూలాల CIBIL MSME ర్యాంక్

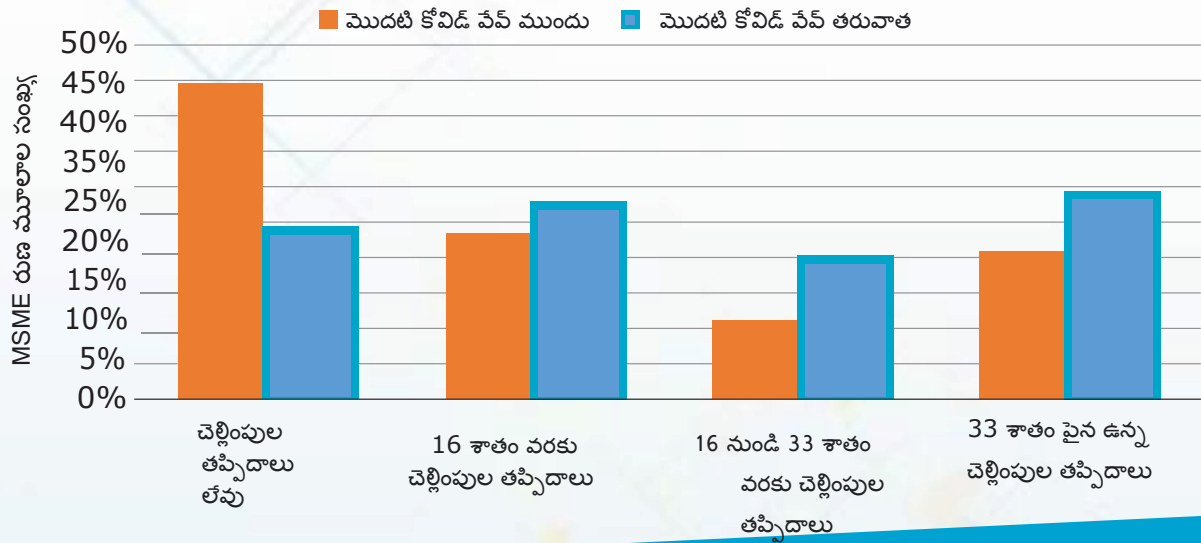

కోవిడ్ మొదటి వేవ్ తరువాత, అధిక-రిస్క్ విభాగంలో MSME సంస్థలలో కొత్త మూలాలు తగ్గాయి (CMR 8-10). ఈ తగ్గుదల CMR 6-7 లో మూలాల పెరుగుదల ద్వారా భర్తీ చేయబడింది. దీని ద్వారా వచ్చిన సూచన ఏమిటంటే, రుణదాతలు ప్రస్తుత అనిశ్చిత వాతావరణంలో రిస్క్ తీసుకునే శక్తిని తగ్గించారని తెలుస్తోంది. అలాగే, CMR 1-5లో నిధులను పొందిన రుణగ్రహీతల నిష్పత్తి సమానంగా నిలిచింది. దీని వలన తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే, ఇది రిస్క్ ప్రమాదంలో మంచి సంస్థలను వేరు చేసే సామర్థ్యం ఉన్న CMR శక్తిని ప్రదర్శిస్తుంది, అలాగే నిర్మాణాత్మకంగా బలమైన రుణగ్రహీతలకు క్రెడిట్ పొందడం సులువుగా ఉంటుందని కూడా మనకి తెలియ చేస్తుంది.

ఎగ్జిబిట్ 28: కొత్త మూలాలతో సంస్థల చెల్లింపుల తప్పిదాల నిష్పత్తి

క్రెడిట్ రిజన్ అల్లోరిథం MSME ల యొక్క చెల్లింపుల తప్పిదాల ప్రవర్తనను వారి అత్యుత్తమ బాధ్యతలలో సంగ్రహిస్తుంది. ఈ విశ్లేషణ కోసం తప్పిన చెల్లింపుల నిష్పత్తి అల్లోరిథం సంస్థ యొక్క 12 నెలల తప్పిపోయిన చెల్లింపు ప్రవర్తనను సంగ్రహిస్తుంది మరియు రుణదాతలకు వారి గత చెల్లింపు రికార్డును అర్థం చేసుకోవడానికి సహాయపడుతుంది.

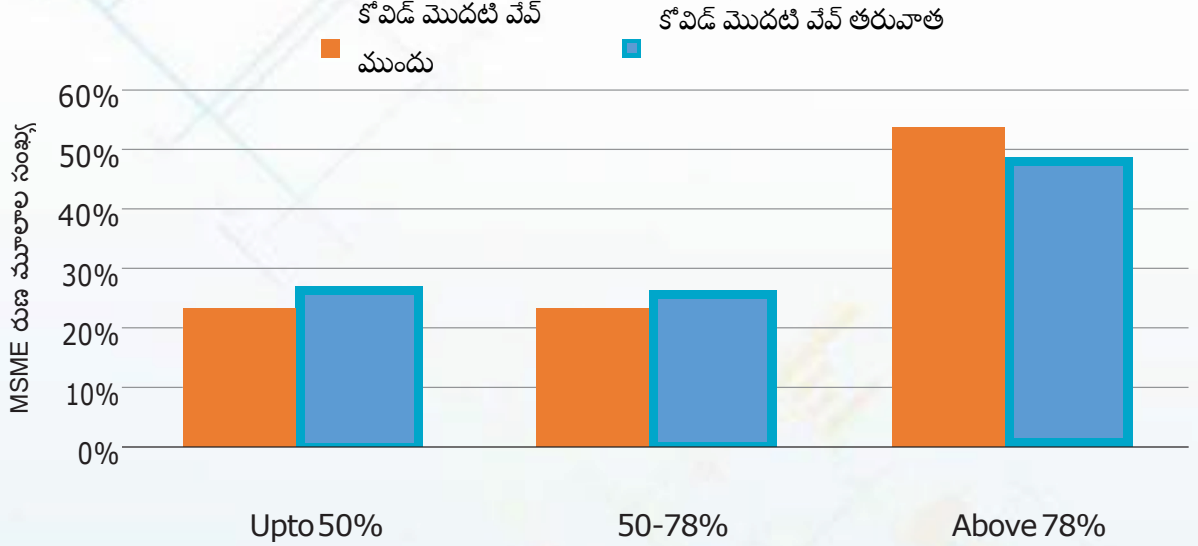

జనవరి నుండి మార్చి 21 వరకు MSME రుణాలలో 29 శాతం రుణగ్రహీతలు, చెల్లించాల్సిన చెల్లింపులలో 33 శాతం కంటే ఎక్కువ కోల్పోయారు అంటే గత పన్నెండు నెలల్లో చెల్లించాల్సిన ప్రతి మూడు చెల్లింపులలో ఒక చెల్లింపు తప్పారు. జనవరి 20 నుండి మార్చి 20 వరకు ఇదే నిష్పత్తి 21 శాతం దగ్గర నిలిచింది. ఇది తప్పిన చెల్లింపులతో ఉన్న MSME సంస్థలకు రుణదాతలలు నిధులు అందించడానికి ఆమోదాన్ని పెంచారని సూచిస్తుంది. క్లీన్ పేమెంట్ రికార్డ్ ఉన్న MSME సంస్థల సంఖ్య కోవిడ్ మొదటి వేప్ గణనీయంగా తగ్గింది మరియు ముందు ముందు, MSMEల ఒత్తిడి స్థాయిలను అర్థం చేసుకోవడానికి ఇది కీలక సూచన కూడా అవుతుంది.

కోవిడ్ ముందు మరియు కోవిడ్ తరువాత సమయం లో క్రెడిట్ లక్షణాలు: వినియోగం

క్రెడిట్విజన్ అల్లోరిథం వినియోగం 12 నెలల వ్యవధిలో నగదు క్రెడిట్ మరియు ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ రుణం వంటి రివాల్వింగ్ క్రెడిట్ సౌకర్యాలలో MSME సంస్థల వినియోగ ప్రవర్తనను సంగ్రహిస్తుంది

ఎగ్జిబిట్ 29: కోవిడ్ మొదటి వేవ్ కి ముందు మరియు తరువాత కొత్త మూలాలు కలిగిన సంస్థల సగటు వినియోగం

గత 12 మాసాలలో 78 శాతం కంటే ఎక్కువ వినియోగ స్థాయిలను కలిగి ఉన్న రుణగ్రహీతలలో 48 శాతం MSME లకు జనవరి నుండి మార్చి '21 వరకు రుణాలివ్వడం జరిగినది; జనవరి 20 నుండి మార్చి 20 వరకు అదే నిష్పత్తి 54 శాతం ఇది కొత్త రుణ మూలాల యొక్క గణనీయమైన నిష్పత్తి పెరుగుదల కోసం కానీ ఒత్తిడి కోసం కాదని సూచిస్తుంది.

తప్పిన చెల్లింపులు మరియు వినియోగం వంటి ట్రిండెడ్ అల్లోరిథంలు MSME ల క్రెడిట్ ప్రవర్తనను మరింత సూక్ష్మ స్థాయిలో పట్టుకోవడానికి సహాయపడతాయి. ఇది రుణదాతలకు అదనపు రిస్క్ డిఫరెన్సియేషన్ సాధించడానికి వీలు కల్పిస్తుంది, తద్వారా వారు మంచి MSME సంస్థలను ఎంచుకోవడానికి సహాయపడుతుంది మరియు వారి క్రెడిట్ పాలిసీలు, పోర్ట్ఫోలియో మేనేజ్మెంట్ ప్రేమ్వర్క్లను మరింత పదును పెట్టడానికి దోహదపడుతుంది.